

Addendum op het Uitvoeringsprogramma fysieke leefomgeving

Het college van Twenterand maakt bekend dat zij op 30 juni 2026 het 'Addendum op het Uitvoeringsprogramma fysieke leefomgeving 2026, inclusief jaarverslag 2025' heeft vastgesteld.

Reden

Jaarlijkse verplichting om een uitvoeringsprogramma voor VTH-taken vast te stellen en het voorgaande jaar middels een jaarverslag te evalueren. Middels deze vaststelling worden het definitieve jaarverslag van de Brandweer en de Omgevingsdienst Twente over 2025 hieraan toegevoegd

Inwerkingtreding en inzage

Het Uitvoeringsprogramma fysieke leefomgeving 2026 is in werking getreden op de dag na bekendmaking en werkt terug tot en met 1 oktober 2025. Het 'Addendum op het Uitvoeringsprogramma fysieke leefomgeving 2026, inclusief jaarverslag 2025' is hier een toevoeging op en is in te zien via het digitale gemeentebblad dat te vinden is op www.overheid.nl en op de website van de gemeente Twenterand.

Geen bezwaar en beroep

Tegen dit 'Addendum op het Uitvoeringsprogramma fysieke leefomgeving 2026, inclusief jaarverslag 2025' staan geen bezwaar- en beroepsmogelijkheden open op grond van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoofdstuk 3 Jaarverslag 2025 & Programma 2026

3.3 VTH - Brandveiligheid

Het toetsen aan de normen brandveiligheid bij bouw en de organisatie van evenementen is voor zover van toepassing een taakonderdeel van het teams VOI en THV. Daarbij wordt, waar het specifiek gaat om woningen, getoetst door de vakspecialist Bouw en waar het gaat om bouwwerken binnen de categorie 'Publiek' (scholen, zorg etc.) en bedrijven de toets overgedragen aan de specialisten van de Brandweer Twente. Bij evenementen is in veel gevallen een combinatie gebruikelijk.

Brandweer Twente (hierna: de Brandweer) is tevens belast met de taakuitvoering op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid. De gemeente Twenterand is als bevoegd gezag (eind)verantwoordelijk voor deze taak en de daaruit voortvloeiende bestuursrechtelijke handhaving (juridische procedure). De maatschappelijke doelstelling hierbij is het realiseren van een hoogwaardige uitvoering van taken en gezamenlijke projecten op het gebied van toezicht en het leveren van een relevante bijdrage aan meer veiligheid en betere naleving in Twente.

Doelen

In het 'Meerjarenbeleidsplan 2026-2029 van de sector Brandveiligheid' is vastgesteld aan welke doelen de sector Brandveiligheid van Brandweer Twente de komende jaren werkt. Deze doelen sluiten aan bij het Beleidsplan Veiligheidsregio Twente (2026-2029) en het risicoprofiel van Twente 2026-2029. Er wordt onderscheid gemaakt tussen doelen op reguliere werkzaamheden (waar werken we aan met onze wettelijke taken) en focuspunten (waar gaan we een stapje extra doen).

Risicoanalyse

In het Beleidsplan "Regionaal kader evenementenveiligheid VRT" (actualisatie 2025) en het "Risico Afwegingsmodel Toezicht Brandveiligheid" (afgekort: RAT) is door middel van een risicoprofiel de prioriteit voor de werkzaamheden bepaald. De doelen reflecteren deze prioriteit.

Evaluatie Brandveiligheid 2025

De Brandweer Twente doet verslag van haar taken in een separaat jaarverslag. De Brandweer Twente heeft het definitieve jaarverslag in februari 2026 aan de gemeente Twenterand gestuurd, dit jaarverslag is opgenomen in bijlage 1 van dit addendum op het Integraal Uitvoeringsprogramma 2026 en jaarverslag 2025 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VOI en THV).

Voor 2025 stonden er 28 controles in het kader van brandveilig gebruik op het programma. Er zijn in 2025 27 controles hierop uitgevoerd. Daarnaast hebben er o.a. 5 controles bij evenementen op het gebied van (brand)veiligheid plaatsgevonden en gezamenlijk 26 controles bij een bouwactiviteit en 3 incidentele controles. Ook zijn er 57 adviezen brandveiligheid afgegeven bij een aanvraag omgevingsvergunning "Bouwen", 16 adviezen bij omgevingsvergunning/melding "Brandveilig gebruik" en 2 adviezen bij een installatie PVE/UPD.

Bijdrage aan beleidsdoelen en streefwaarden "Programma Ruimte" in 2025

Onderdeel	Indicator	Streefwaarde 2025	gerealiseerd
Toezicht en handhaving	Aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer	4	2

Het aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer is 2 (<3 van het totaal aantal controles). Het betreffen hier hercontroles als gevolg van een opgelegde last onder dwangsom n.a.v. een calamiteit en illegale situatie. Er was dus in 0 van de in totaal 56 controles sprake van een onveilige situatie. Door hier zicht op te houden, dragen we bij aan het doel zoals neergelegd in het VTH-beleid, zijnde: 'het verminderen van risico's op het gebied van brand-, constructieve- en omgevingsveiligheid in de realisatie-, gebruiks- en sloopfase van een bouwwerk'. Het naleefgedrag bij de controles Brandveilig Gebruik zijn verbeterd van 52,7% in 2024 naar 64,6% in 2025. Dit is het percentage van de controles waarbij geen overtredingen zijn geconstateerd.

Conclusie

In 2025 zijn de taken op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid adequaat uitgevoerd.

Prognose Brandveiligheid 2026

Voor 2026 staan er in totaal 54 te controleren objecten volgens de meegezonden objectenlijst op het programma. De Brandweer Twente maakt haar planning voor het volgende jaar inzichtelijk in een separaat Uitvoeringsprogramma. Dit is te vinden in bijlage 2 van dit UP. Wij volgen de tekst en uitleg die de Brandweer daarbij geeft en zien geen noodzaak extra aanvullingen hierop te doen.

Verwachte bijdrage aan beleidsdoelen en streefwaarden "Programma Ruimte" in 2026

Onderdeel	Indicator	Streefwaarde 2026
Toezicht en handhaving	Aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer	2

In de geplande werkvoorraad is rekening gehouden met de indicatoren en streefwaarden uit het programma Ruimte (<2 bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer). Door het aantal bestuurlijke (her)controles in kaart te brengen geven we gelijktijdig inzicht in het aantal geconstateerde onveilige situaties, zoals als indicator opgenomen in het VTH-beleid van Twenterand.

Afwijkingen en risico's

Er is geen reden om aan te nemen dat de taakuitvoering niet adequaat en op beheers niveau uitgevoerd kan worden.

3.4 VTH - Milieu (ODT) en Asbestbodem

Alle uitvoerende, aan milieubelastende activiteiten gebonden, milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en een aantal met name genoemde specialistische adviestaken (geluid, bodem en asbest) worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Twente (hierna ODT). Uitzondering hierop is beleid en uitvoering ten aanzien van asbestbodem. Dat is uitbesteed aan Projectbureau BAS.

Doelen, indicatoren en streefwaarden

Het beoogd maatschappelijk effect is 'een duurzame en leefbare omgeving'. Ten aanzien van het onderdeel Duurzaamheid, Milieu en VTH 2023 zijn de volgende, uit de doelenboom afgeleide doelen, indicatoren en streefwaarden van belang voor het waarborgen van het beoogd maatschappelijk effect:

Bijdrage aan beleidsdoelen en streefwaarden "Programma Ruimte" in 2025

Doel	Subdoel	Onderdeel	Indicator	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
Een schooner, gezonder en veiliger leef-	Kwaliteit leefomgeving voldoet aan milieunormen Ongezonde (milieu)situaties inventariseren en ongedaan maken	Vergunningen, Toezicht en Handhaving, Advies	Realiseren uitvoeringsprogramma	85%	85%

omgeving					
			Aantal controles bedrijven met aandacht op energie-maatregelen	80	80
			Aantal bestuurlijke (her)controles milieu in handhavingssfeer	25	30

Daarnaast is ook het VTH beleid Twente in 2022 geactualiseerd. Deze is in 2023 door het college van B&W van de gemeente Twenterand vastgesteld. In het VTH beleid Twente staan doelen en indicatoren voor het uitvoeren van de milieu gerelateerde VTH taken zoals de gemeente Twenterand die bij de ODT belegd heeft. Het is in 2024 en 2025 niet gelukt om de indicatoren aan te passen en deze beter te laten aansluiten op de beleidsdoelen uit het geldende Twentebrede VTH-milieubeleid. In 2026 is vanuit de kerngroep VTH Beleid & Omgevingsrecht een sub werkgroep gestart in samenwerking met de ODT voor de evaluatie van het Twentebrede VTH-milieubeleid. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze evaluatie zal begin 2027 een werkgroep worden ingericht om te komen tot nieuw VTHA-milieubeleid voor de gehele regio Twente. Hierin zal ook het verbeterdoel van IBT worden meegenomen zodat de samenhang tussen de beleidsdoelen en de indicatoren zal worden versterkt, zodat deze beter op elkaar aansluiten.

De huidige doelen en indicatoren zijn opgenomen in bijlage 8 van dit UP.

Risicoanalyse

Voor de toezichttaak binnen de specialisatie milieu wordt voor 2026 een risicoanalyse gebruikt. De risicoanalyse is opgenomen in bijlage 8 van dit UP. De top 3 risicosoorten met de hoogste risico's binnen milieu betreffen de risicosoorten:

1. Afvalbeheer IPPC-installaties;
2. Grootschalige energieopwekking; en
3. Destructie en verwerking van kadavers en dierlijk afval.

Het proces rondom deze risicosoorten kan milieuvervuilend zijn en erg veel overlast op de omgeving geven. Deze invloeden zijn in de meeste gevallen nadelig voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De kans dat die negatieve invloeden zich voordoen bij bijvoorbeeld zendmasten en recreatieve visvijvers is minder hoog, waardoor die risicosoorten een lager risico hebben.

Resultaten en verwachtingen ODT

De Omgevingsdienst Twente doet verslag van haar taken in een separaat jaarverslag. De Omgevingsdienst Twente heeft het definitieve jaarverslag in februari 2026 aan de Twentse gemeenten gestuurd, dit jaarverslag is opgenomen in bijlage 3 van dit addendum op het Integraal Uitvoeringsprogramma 2026 en jaarverslag 2025 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VOI en THV).

Hieronder volgt een beschouwing van de resultaten in relatie tot prognoses/uitvoering en de beleidsdoelstellingen vanuit het programma Ruimte vanuit Twenterand.

2022

- Ontstaan van een capaciteitsgebrek ten opzichte van de werkvoorraad;
- Tekorten met name bij de onderdelen Advies en Vergunningverlening.

2023

- Structurele verhoging van onze inbreng met 0,5 fte (totaal 7.963 uur);
- Verwachting op basis van realtime cijfers: voldoende capaciteit en geen of beperkte naheffing;
- Uitvoering van een herijking vanwege gewijzigde financiering;
  - o Conclusie herijking: verdere verhoging van de inbreng noodzakelijk naar 9908 uur
- Bestuurlijke afspraken gemaakt ("out of the box maatregelen") om capaciteit vrij te maken voor primaire taken:
  - Verlagen toetsingsniveau meldingen (tijdelijk)
  - Sneller afwijzen incomplete aanvragen (na 4 weken)
  - Minder snel inzetten van handhaving (o.a. last onder dwangsom)
- o Maatregelen hadden beperkt effect en gingen ten koste van kwaliteit.

2024

- Verhoging van de inbreng, n.a.v. herijking, naar 9.908 uur om balans te herstellen;
- Inwerkingtreding van de Omgevingswet (OW);
- Constatering dat de ODT voor producten hogere kentallen hanteert dan voorheen onder de Wabo bij vergelijkbare producten;
- Voortzetting van knelpunten:
  - o ODT haalt geen 100% van geprognostiseerde controles
  - o Realisatiepercentage circa 80–85% of lager
  - o Uitvoering sluit niet aan op de risicoanalyse uit VHT milieu beleid
  - o Geen voorafgaande afstemming over controles
- “Out of the box maatregelen” uit 2023 worden niet voortgezet vanwege onvoldoende effect

2025

- De ODT verwacht qua prestaties een vergelijkbaar niveau te realiseren als in 2024;
- Er is sprake van aanhoudende onderbezetting, met name binnen vergunningverlening en toezicht, zoals blijkt uit het jaarverslag 2025;
- Het werven en behouden van gekwalificeerd personeel blijft problematisch, hetgeen gedurende het jaar in diverse rapportages is bevestigd;
- De ODT hanteert hogere kentallen voor producten dan voorheen onder de Wabo en heeft deze ten opzichte van 2024 (Omgevingswet) verder verhoogd.

Deze ontwikkelingen blijven aanleiding geven tot zorg. De combinatie van structurele capaciteitsdruk en stijgende kentallen vergroot het risico dat de uitvoering onder druk komt te staan en dat de inzet van uren niet in balans is met de geleverde prestaties.

Om hier tijdig op te kunnen sturen, is de gemeente Twenterand in 2025 gestart met een intensievere monitoring op de inzet en voortgang, waarbij maandelijks wordt beoordeeld of de uitvoering binnen de beschikbare uren blijft en aansluit bij de gemaakte afspraken.

Evaluatie Milieu taken belegd bij de ODT Vergunningverlening 2025

Het maken van een betrouwbare inschatting van het aantal aanvragen en meldingen dat jaarlijks binnenkomt, is complex, aangezien dit sterk afhankelijk is van de marktvraag. Hieronder is de werkvoorraad met betrekking tot de vergunningverlening van de ODT in 2025 weergegeven.

Het verwachte aantal producten voor 2025 betrof 405. Er zijn 500 producten, inclusief informatieplichten gerealiseerd. Zie het overzicht hieronder:

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
WABO				
A1.01	Vooroverleg	-	-	-
A1.02	Melding activiteiten (besluit)	-	3	-
A1.03	Omgevingsvergunning regulier	-	1	1
A1.04	Omgevingsvergunning uitgebreid	-	1	5
A1.05	Toets actualisatie vergunningen	1	1	-
A1.06	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning	-	-	11
A1.07	MER procedure	-	-	-
A1.08	(Vormvrije) MER beoordeling	-	-	3
A1.09	Maatwerkvoorschriften	-	1	1
A1.10	Bodem melding	-	-	6
A1.11	Bodembeschikking	3	-	3
A1.12	Melding sloop/ asbest	-	-	-
A1.13	Milieuadvies omgevingsvergunning	-	-	2
A1.14	Vorbereiden Beschikking hogere grenswaarde	-	-	-
A1.15	Ontheffing APV	-	-	-
OMGEVINGSWET				
A1.16	Verkennen omgevingsinitiatief	-	-	-

A1.17	Melding milieubelastende activiteit	145	131	12
A1.20	Omgevingsvergunning enkelvoudig (uitgebreid)	1	-	-
A1.21	Omgevingsvergunning meervoudig (uitgebreid)	-	-	-
A1.22	Omgevingsvergunning enkelvoudig (regulier)	3	2	3
A1.23	Omgevingsvergunning meervoudig (regulier)	2	-	-
A1.25	Ambtshalve wijzigen omgevingsvergunning	-	-	-
A1.26	Intrekken omgevingsvergunning (uitgebreid)	1	1	1
A1.27	Intrekken omgevingsvergunning (regulier)	5	-	-
A1.29	Milieadvies omgevingsvergunning	8	5	1
A1.30	Advies Milieueffectrapportage	2	1	-
A1.31	Ontheffing Wet milieubeheer	-	-	-
A1.32	Ontheffing APV/Omgevingsplan	-	-	-
A1.33	Maatwerkbesluit	2	2	2
A1.35	Melding activiteit bouwwerken leefomgeving	120	185	5
A1.36	Informatieplicht milieubelastende activiteit	75	143	7
A1.37	Melding gelijkwaardige maatregel	5	1	-
A1.38	Beoordelen conceptverzoek	2	4	1
A1.39	Informatieplicht bouwwerken leefomgeving	30	18	-
A1.40	MER-beoordeling	-	-	1
	Totaal	405	500	65

De totale realisatie in 2025 (500) ligt aanzienlijk hoger dan de begrote productie (405). Deze toename wordt met name veroorzaakt door een hogere instroom en afhandeling van meldingen en informatieplichten. Vooral bij bodem en asbest zien wij hier een grotere instroom door de OW dan we hadden geraamd. Tegelijkertijd blijft de realisatie bij diverse vergunning producten en Meldingen milieubelastende activiteit achter op de planning in 2025.

Er is sprake van een werkvoorraad van 65 producten, die zich met name concentreert bij complexe dossiers, zoals (uitgebreide) omgevingsvergunningen en intrekingsprocedures die nog steeds lopen vanuit de Wabo.

De ODT geeft aan dat de stikstofuitspraken een grote impact hebben gehad, met name op de agrarische vergunningverlening. Een aanzienlijk deel van zowel de bestaande als de nieuwe werkvoorraad kwam hierdoor stil te liggen. Ook binnen industriële vergunningprocedures werd stikstof een steeds bepalende factor, wat heeft geleid tot langere doorlooptijden. Daarnaast heeft gedurende het jaar een wisseling plaatsgevonden binnen het teammanagement.

Verder geeft de ODT aan dat in 2025 is gestart met een verbeterplan om vergunningen sneller en efficiënter af te handelen. Hiervoor is tijdelijk een projectmedewerker aangesteld, die samen met de nieuwe teammanager de uitvoering van het plan heeft opgepakt. Binnen dit traject is extra aandacht besteed aan het werken volgens de PDC, zodat het uitgevoerde werk beter inzichtelijk en meetbaar wordt. Tevens is via inhuur ingezet op het wegwerken van achterstanden bij meldingen MBA (A1.17) en informatieplichten MBA (A1.36).

Het beeld laat zien dat de beschikbare capaciteit in belangrijke mate wordt ingezet op lichtere, meer gestandaardiseerde werkzaamheden, terwijl zwaardere en complexere producten achterblijven en bijdragen aan de opbouw van de werkvoorraad omdat hier o.a. door de stikstofproblematiek niet aan verder kan worden gewerkt. Tegelijkertijd is aanvullende capaciteit ingezet via inhuur voor het wegwerken van achterstanden bij meldingen en informatieplichten.

De ODT heeft ten opzichte van de raming voor 2025 voor het programma vergunningen kwantitatief een goede prestatie geleverd, waarbij tegelijkertijd duidelijk zichtbaar is dat onder de Omgevingswet sprake is van een verschuiving van vergunningverlening naar een toename van meldingen en informatieplichten, met name bij bodem en asbestsaneringen.

Conclusie

In 2025 zijn de taken op het gebied van vergunningverlening en het afhandelen van diverse meldingen voor o.a. milieu belastende activiteiten, bodem en asbest adequaat uitgevoerd.

Evaluatie Milieu taken belegd bij de ODT Toezicht 2025

Toezicht

Het maken van een inschatting van de benodigde toezicht capaciteit is in de basis beter planbaar dan bij vergunningverlening. Toezicht is grotendeels gebaseerd op vooraf vastgestelde controleprogramma's, risicogerichte prioritering en periodieke inspecties. Hierdoor kan gedurende het jaar gericht worden gestuurd op inzet en planning. Wel kunnen onvoorziene omstandigheden, zoals incidenten of handhavingsverzoeken, invloed hebben op de uitvoering van het toezicht, maar in algemene zin is de instroom en daarmee de capaciteitsbehoefte beter voorspelbaar dan bij vergunningaanvragen en meldingen.

Het verwachte aantal producten voor 2025 betrof 483. Er zijn 455 producten gerealiseerd. Zie het overzicht hieronder:

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A2.01	Opleveringscontrole	4	23	9
A2.02	Periodieke controle	179	94	68
A2.03	Hercontrole	60	38	17
A2.04	Aspectcontrole	20	46	14
A2.05	Administratieve controle	10	2	-
A2.06	Administratieve audit	-	-	-
A2.07	Vrije veld toezicht/gevelcontrole	2	4	-
A2.08	Klacht/melding	58	28	8
A2.09	Bodem toezicht	75	141	29
A2.10	Toezicht sloop/ asbest	-	-	-
A2.11	Toezicht bouwen	-	-	-
A2.12	Handhavingscontrole	11	17	3
A2.13	Informatieplicht ongewoon voorval	4	1	-
A2.14	Handhavingstoets	-	-	-
A2.15	Ketentoezicht	-	-	-
A2.16	Toezicht bouwwerken leefomgeving	60	61	-
	Totaal Toezicht	483	455	148

De totale toezichtproductie in 2025 (455) blijft licht achter ten opzichte van de begrote productie (483), terwijl sprake is van een relatief hoge werkvoorraad (148).

Op productniveau zijn duidelijke afwijkingen zichtbaar. De uitvoering van periodieke controles blijft aanzienlijk achter (94 gerealiseerd ten opzichte van 179 gepland), wat een belangrijk aandeel heeft in de opgebouwde werkvoorraad (68). Daarentegen is er een hogere inzet op opleveringscontroles (23 t.o.v. 4), aspectcontroles (46 t.o.v. 20) en met name bodemtoezicht (141 t.o.v. 75).

De extra inzet op opleveringscontroles, voortkomend uit achterstanden uit voorgaande jaren, en de uitvoering van aspectcontroles die niet waren opgenomen in het uitvoeringsprogramma ODT 2025, wijken af van de vooraf gemaakte afspraken. Deze inzet is bovendien pas achteraf inzichtelijk gemaakt. Met de ODT is afgesproken dat in dergelijke gevallen voortaan vooraf afstemming plaatsvindt over de inzet en prioritering, zodat hierover gezamenlijk besluitvorming kan plaatsvinden.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de cijfers voor aspectcontroles mogelijk een vertekend beeld geven. De ODT heeft aangegeven dat binnen deze categorie sprake is van foutief aangemaakte en geregistreerde zaken, die als afgerond product zijn meegeteld terwijl hier niet of nauwelijks uren op zijn geschreven.

Het verdient de voorkeur dat deze onjuiste registraties door de ODT worden gefilterd, zodat de gepresenteerde aantallen in het jaarverslag een zo accuraat mogelijk beeld geven. Op dit moment is dit nog niet het geval.

Daarnaast blijven ook hercontroles (38 t.o.v. 60) en klachten/meldingen (28 t.o.v. 58) achter op de planning. Tegelijkertijd laat de realisatie bij toezicht bouwwerken leefomgeving (61 t.o.v. 60) en handhavingscontroles (17 t.o.v. 11) een stabiel tot hoger niveau zien.

Het overall beeld geeft aan dat de beschikbare capaciteit voornamelijk is ingezet op urgente, risicogerichte en deels vraag gestuurde werkzaamheden, terwijl planmatige toezichtactiviteiten, zoals periodieke controles, onder druk staan, wat gevolgen kan hebben voor het naleefgedrag.

Dit leidt tot een toenemende werkvoorraad en vraagt om aandacht voor de balans tussen planmatig en ad hoc toezicht.

Hierbij speelt mee, geeft de ODT aan, dat er in 2025 minder capaciteit beschikbaar was en dat door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt de formatie niet volledig kon worden aangevuld.

Conclusie

In 2025 zijn de taken op het gebied van toezicht, ook al heeft de ODT niet conform ons UVP 2025 al het gevraagde werk opgepakt, adequaat uitgevoerd.

Evaluatie Milieu taken belegd bij de ODT Handhaving 2025

Handhaving

Het maken van een inschatting van de benodigde capaciteit voor handhavingswerkzaamheden is in de basis beter planbaar dan bij vergunningverlening, maar minder voorspelbaar dan bij regulier toezicht. Handhaving is deels gebaseerd op signalen uit toezicht, risicogerichte prioritering en vastgestelde handhavingstrategieën. Hierdoor kan in zekere mate gestuurd worden op inzet en planning. Tegelijkertijd is een belangrijk deel van de werkzaamheden afhankelijk van externe factoren, zoals overtredingen, klachten, incidenten en juridische procedures.

Deze onvoorspelbare instroom maakt dat de capaciteitsbehoefte voor handhaving gedurende het jaar kan fluctueren. Desondanks kan op basis van ervaringscijfers en risicoprofielen een globale inschatting worden gemaakt van de benodigde inzet, waarbij flexibiliteit in de uitvoering noodzakelijk blijft om in te spelen op actuele situaties.

Het verwachte aantal producten voor 2025 betrof 29. Er zijn 25 producten gerealiseerd. Zie het overzicht hieronder:

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A3.01	Handhavingsverzoek	3	4	1
A3.02	Handhavingstraject	16	13	10
A3.03	(Boa) Strafrechtelijk onderzoek	10	7	3
A3.05	Toepassen last onder dwangsom	-	1	1
A3.06	Toepassen last onder bestuursdwang	-	-	-
A3.08	Intrekken handhavingsbesluit	-	-	-
	Totaal	29	25	15

In 2025 zijn binnen het handhaving domein in totaal 25 producten gerealiseerd ten opzichte van een geplande omvang (UVP) van 29. Hiermee blijft de realisatie licht achter bij de planning.

Het aantal ontvangen en afgehandelde handhavingsverzoeken (A3.01) ligt met 4 iets boven de vooraf ingeschatte 3. Daartegenover staat dat het aantal uitgevoerde handhavingstrajecten (A3.02) en strafrechtelijke onderzoeken (A3.03) lager uitkomt dan gepland. Dit duidt op een iets lagere doorzetting van zaken naar vervolg- en onderzoeksfasen.

Daarnaast is in één geval een last onder dwangsom toegepast (A3.05), terwijl dit vooraf niet was begroot. De overige zwaardere instrumenten, zoals bestuursdwang of het intrekken van een handhavingsbesluit, zijn in 2025 niet ingezet.

Per saldo resteert een werkvoorraad van 15 zaken. Deze bevindt zich grotendeels binnen de lopende handhavingstrajecten en strafrechtelijke onderzoeken. Dit geeft aan dat een deel van de werkzaamheden doorloopt naar een volgend jaar.

Samenvattend laat 2025 een iets lagere realisatie dan gepland zien, met een stabiele instroom van zaken en een voortgezette afhandeling binnen reguliere en lopende trajecten.

Conclusie

In 2025 zijn de taken op het gebied van handhaving adequaat uitgevoerd.

Evaluatie Milieu taken belegd bij de ODT Advies 2025

Advies

De benodigde inzet voor adviestaken binnen het programma Advies is in zekere mate planbaar, maar blijft afhankelijk van ontwikkelingen in andere werkvelden, zoals vergunningverlening, bouwactiviteiten en ruimtelijke ordening. Veel adviesvragen ontstaan namelijk naar aanleiding van concrete initiatieven, aanvragen en projecten binnen deze domeinen.

Op basis van ervaringscijfers en werkprocessen kan een globale inschatting worden gemaakt van de te verwachten adviesvraag. Tegelijkertijd is de omvang en complexiteit van de werkzaamheden afhankelijk van factoren zoals het aantal ingediende vergunningaanvragen, de aard van bouwprojecten en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze factoren kunnen gedurende het jaar fluctueren, wat direct invloed heeft op de adviesbehoefte.

Dit betekent dat binnen het programma Advies rekening moet worden gehouden met een zekere mate van variabiliteit in de werkdruk. Een flexibele inzet van capaciteit is daarom noodzakelijk om tijdig en adequaat te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen en ondersteuningsvragen vanuit de organisatie en de leefomgeving.

Het verwachte aantal producten voor 2025 betrof 172. Er zijn 323 producten gerealiseerd. Zie het overzicht hieronder:

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A4.01	Voorlopige voorziening	-	-	-
A4.02	Bezwaar	2	-	-
A4.03	Beroep	1	-	-
A4.04	Advies bij juridische procedures	11	4	4
A4.05	Advies bodem	47	73	12
A4.06	Advies externe veiligheid	7	15	2
A4.07	Advies milieuzonering	-	-	-
A4.08	Advies geluid	32	34	10
A4.09	Advies luchtkwaliteit	20	27	12
A4.10	Milieuvraagstuk ruimtelijke ordening	-	-	-
A4.11	Advies beleidsontwikkeling milieu	-	-	-
A4.12	Advies algemeen	10	7	1
A4.13	Informatieverstrekking	6	9	3
A4.14	Advies flora en fauna	20	21	-
A4.15	Advies energie en duurzaamheid	-	-	-
A4.16	Integraal advies	3	60	7
A4.17	Advies sloop/asbest	-	-	-
A4.18	Advies geur	1	1	1
A4.19	Advies lichthinder	-	1	1
A4.20	Advies activiteit bouwwerken leefomgeving	10	1	-
A4.21	Dronevlucht	2	10	-
A4.22	Advies beleid en bestuur	-	-	-
A4.23	Dataverwerking	-	60	5
A4.24	Zienswijzereactie	-	-	-
	Totaal advies	172	323	58

Algemeen

De ODT geeft aan dat in 2025 het aantal adviesvragen toenam en zijn werkprocessen verder gestructureerd. Door een administratieve opschoning zijn afgeronde dossiers formeel gesloten, zonder effect op urenbesteding. De vraag overstijgt op onderdelen de beschikbare capaciteit, wat leidt tot druk op de dienstverlening en langere doorlooptijden.

Samenwerking en vraagontwikkeling

De adviesvraag vanuit deelnemers is de afgelopen jaren toegenomen, mede door de Omgevingswet. In 2025 dienden sommige deelnemers meer verzoeken in dan geraamd, met name op het gebied van luchtkwaliteit en geluid. Dit heeft invloed op de verdeling van capaciteit en de dienstverlening.

Cluster Geluid

Het cluster kende een hoge werkdruk door een toename van klachten en adviesvragen. Werkzaamheden omvatten onder meer metingen, beleidsontwikkeling en bijdragen aan projecten. Daarnaast zijn nieuwe taken rond zonebeheer opgepakt en werkprocessen verder gestandaardiseerd. De productie ligt boven de vraag, met een resterende werkvoorraad.

Cluster Luchtkwaliteit en Geur

Er is sprake van een sterke toename van werkzaamheden, onder andere door advisering bij vergunningen, ZZS-trajecten en geurbeleid. Tegelijk is gewerkt aan standaardisering van werkprocessen. Zowel productie als werkvoorraad liggen aanzienlijk boven de oorspronkelijke raming.

Cluster Externe Veiligheid

Het aantal adviesvragen is toegenomen, onder andere door ontwikkelingen rond energieopslag en windparken. Het cluster ondersteunt ook beleidsontwikkeling bij deelnemers en investeert in kennisdeling. De gerealiseerde productie ligt boven de vraag.

Integraal Advies

Integraal advies is vaker ingezet dan vooraf geraamd. De groei hangt samen met de toename van complexe adviesvragen en het volledig operationeel worden van het cluster.

Advies Bodem

Het aantal bodemadviezen is toegenomen, mede door een groei in bouwactiviteiten en een grotere bekendheid van de OD Twente bij deelnemers.

Advies Flora en Fauna

De vraag naar adviezen blijft stijgen, vooral bij ruimtelijke ontwikkelingen en bouwprojecten. Deze ontwikkeling wordt versterkt door actieve communicatie richting deelnemers en zal naar verwachting doorzetten.

Dataverwerking

Dataverwerking is in 2025 als product toegevoegd en breed toegepast. De werkzaamheden hebben geleid tot een actueler en completer bodeminformatiesysteem, ondersteund door een hoge uitvoeringsomvang.

In 2025 is binnen het adviesterrein een duidelijke stijging zichtbaar ten opzichte van de raming. In totaal zijn 323 adviezen gerealiseerd tegenover een geplande omvang van 172. Dit duidt op een aanzienlijk hogere vraag naar advisering dan vooraf ingeschat.

De toename is vooral zichtbaar bij integraal advies (60 vs. 3), advies bodem (73 vs. 47), externe veiligheid (15 vs. 7) en luchtkwaliteit (27 vs. 20). Ook de inzet van dataverwerking (60) en dronevluchten (10 vs. 2) ligt hoger dan geraamd. Daartegenover staan enkele producten met een lagere realisatie, zoals advies bij juridische procedures en advies algemeen.

Opvallend is dat een aantal producten vooraf niet was begroot maar wel is uitgevoerd, wat wijst op aanvullende of verschuivende adviesbehoeften gedurende het jaar.

Voor alle aanvullende advies vragen die niet binnen de totale begrote uren vielen heeft Twenterand intern eerst geld geregeld en daarna het werk aanvullend uitgezet bij de ODT via een zogenaamd opdrachtformulier. Na goedkeuring van het MT werd dan het werk alsnog uitgevoerd.

De totale werkvoorraad bedraagt 58 dossiers en bevindt zich met name binnen bodem, geluid, luchtkwaliteit en integraal advies. Dit geeft aan dat een deel van de werkzaamheden doorloopt naar het volgende jaar.

Lopende het jaar is het hoofdproduct integraal advies uitgebreid met het product integraal omgevingsadvies (QuickScan vanuit bouw aanvragen) en QuickScan milieu-RO. Dit zijn korte screenings op milieu relevante adviezen vanuit een bouwaanvraag of RO-traject. Hieruit blijkt of er wel of geen diverse milieu adviesrapporten bij de aanvrager moeten worden opgevraagd door de gemeente. Van dit nieuwe product is veelvuldig gebruik gemaakt door de gemeente Twenterand. Ook al was dat voor 2025 niet geraamd.

Dit is voor ons een aanzienlijk deel van de stijging bij advies qua aantallen. Tevens heeft de ODT vanaf medio 2024 een omgevingsadviseur aan ons toegekend ook dit draagt bij aan de totale toename van uren binnen het programma advies.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat binnen de gehanteerde telling sprake kan zijn van overlap. Binnen het product integraal omgevingsadvies en QuickScan milieu-RO worden regelmatig deeladviezen geleverd die administratief ook onder andere producten zijn geregistreerd. Deze deeladviezen kunnen in de aantallen als afzonderlijke producten voorkomen, terwijl zij inhoudelijk onderdeel zijn van één integraal advies. Hierdoor kunnen de gepresenteerde aantallen een vertekend beeld geven van het aantal op zichzelf staande adviesproducten.

Samenvattend kenmerkt 2025 zich door een substantieel hogere vraag naar advisering dan gepland, met een brede inzet over verschillende expertisevelden en een bijbehorende opbouw van werkvoorraad.

Conclusie

In 2025 zijn de taken op het gebied van milieuadvisering adequaat uitgevoerd.

Evaluatie Milieutaken Bijdrage aan beleidsdoelen en streefwaarden "Programma Ruimte" in 2025

Het beoogd maatschappelijk effect is 'een duurzame en leefbare omgeving'. Ten aanzien van het onderdeel Duurzaamheid, Milieu en VTH 2023 zijn de volgende, uit de doelenboom afgeleide doelen, indicatoren en streefwaarden van belang voor het waarborgen van het beoogd maatschappelijk effect:

Doel	Subdoel	Onderdeel	Indicator	Streefwaarde 2025	Gerealiseerd 2025
Een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving	Kwaliteit leefomgeving voldoet aan milieunormen Ongezonde (milieu)situaties inventariseren en ongedaan maken	Vergunningen, Toezicht, Handhaving en Advies	Realiseren uitvoeringsprogramma	85%	119,65%
			Aantal controles bedrijven met aandacht op energieregelen	80	35
			Aantal bestuurlijke (her)controles milieu in handhavingssfeer	25	17

Realisatie uitvoeringsprogramma 2025:

- Vergunningen 123,5% van het programma is gerealiseerd;
- Toezicht 94,2% van het programma is gerealiseerd;
- Handhaving 86,2% van het programma handhaving is gerealiseerd;
- Advies 187,8% van het programma is gerealiseerd.

Totaal = 119,65% van het totale uitgevraagde uitvoeringsprogramma gerealiseerd

Het aantal bestuurlijke (her)controles milieu in de handhavingssfeer dat is uitgevoerd komt op 17 (<25 van het totaal aantal geraamde handavingscontroles). Het betreffen hier hercontroles als gevolg van o.a. Voornemens last onder dwangsom n.a.v. milieucontroles of handavingsverzoeken. Door hier zicht op te houden, dragen we bij aan het doel zoals neergelegd in het VTH-beleid, zijnde: 'Een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving'.

Het naleefgedrag bij de wel uitgevoerde periodieke milieucontroles is licht verbeterd. Het percentage controles waarbij overtredingen zijn geconstateerd is gedaald van 40,5% in 2024(47/116) naar 40,4% in 2025(38/94).

De Omgevingsdienst Twente (ODT) heeft in totaal 35 energiecontroles uitgevoerd bij individuele bedrijven (25 energiecontroles, 1 aspectcontrole en 9 administratieve controles), waarmee de streefwaarde van 80 niet is behaald. Aanvullend zijn 26 hercontroles energie uitgevoerd, evenals 1 handhavingscontrole, 2 handhavingstrajecten en 4 adviestrajecten op het gebied van energie en duurzaamheid. De ODT heeft daarmee de gestelde streefwaarde voor 2025 niet gerealiseerd. Dit heeft voornamelijk geen directe consequenties gehad.

Prognose milieuwerkzaamheden Omgevingsdienst Twente 2026

Programma's: vergunningen/toezicht/handhaving/Advies/projecten

Uitgangspunt voor het uitvoeringsprogramma 2026 is dat de gemeente Twenterand de ureninzet hanteert zoals vastgesteld in de programmabegroting 2026 van de Omgevingsdienst Twente, per programma.

De kentallen voor 2026, die als basis dienen voor het UVP 2026, zijn niet tijdig afgestemd en niet vooraf vastgesteld ten behoeve van de programmabegroting 2026 van de Omgevingsdienst Twente.

Deze zijn pas achteraf gedeeld. Aangezien de kentallen aanzienlijk hoger lagen dan in 2025, is een forse bruto discrepantie ontstaan ten opzichte van de reeds vastgestelde programmabegroting 2026.

Door middel van monitoring en het nauwgezet volgen van de voortgang kan, indien nodig, tijdig worden bijgestuurd. De raming voor 2026 is door de gemeente Twenterand zo realistisch mogelijk opgesteld.

Werkzaamheden die niet zijn opgenomen in dit uitvoeringsprogramma dienen gedurende het jaar via een opdrachtformulier te worden uitgezet bij de Omgevingsdienst Twente. Voor deze aanvullende werkzaamheden dienen vooraf intern financiële middelen te worden vrijgemaakt.

Voor het **programma Vergunningen** is de prognose dat er 503 zaken worden afgehandeld en daarvoor brengen wij 2041 uren conform de programmabegroting 2026 in.

Voor het **programma Toezicht en Handhaving** is de prognose dat er 476 zaken worden afgehandeld en daarvoor brengen wij 4352 en 558 uren conform de programmabegroting 2026 in.

Voor het **programma Advies** is de prognose dat er 272 zaken worden afgehandeld en daarvoor brengen wij 1814 uren conform de programmabegroting 2026 in.

Voor het **programma Projecten** brengen wij 1168 uren conform de programmabegroting 2026 in.

Aanvullend zullen er qua databeheer nog 52 **mutteren bodeminformatiesysteem** en 97 **mutteren van de asbestdakenkaart** verzorgd worden door de ODT voor de gemeente Twenterand.

Voor de gehele prognose van 2026 en relevante ontwikkelingen die mogelijk invloed hebben op de prognose wordt verwezen naar bijlage 4.

Afwijkingen en risico's

Voor 2026 bestaan er opnieuw zorgen over de uitvoerbaarheid van de taken en het te behalen beheersniveau in verhouding tot onze ingebrachte uren. Het is aannemelijk dat de uitvoering onder druk blijft staan als gevolg van mogelijke onderbezetting bij de ODT. Dit speelt op meerdere kritische disciplines, waaronder vergunningverlening, toezicht, diverse adviesfuncties en de inzet van Boa's (domein II milieu).

Ontwikkelingen bij de ODT t.o.v. vastgestelde uitvoeringsprogramma en jaarverslag eind 2025:

Begin 2026 zijn er stappen gezet om deze problematiek te ondervangen door de ODT. Zo zijn o.a. vacatures opengezet voor vergunningverleners en toezichthouders en zijn, binnen de kaders van het geldende Twente brede milieubeleid, beperkte beheersmaatregelen afgesproken met alle gemeenten voor 2026.

Daarnaast zijn er extra Boa's aangetrokken in 2025. Deze zijn echter allemaal nog niet direct inzetbaar begin 2026, aangezien zij eerst de opleiding tot Boa in domein II (milieu) moeten afronden. Dit betekent dat het effect van deze maatregel pas op een later moment in de uitvoering zichtbaar wordt in 2026.

Voor de adviescapaciteit geldt dat de ODT, indien de werkvoorraad daartoe aanleiding geeft, externe inhuur inzet om tijdig de gevraagde adviezen te kunnen leveren. Dit biedt gedeeltelijke flexibiliteit, maar is afhankelijk van beschikbaarheid en leidt niet direct tot structurele versterking van de organisatie.

De voortgang wordt structureel besproken met de accounthouder van de ODT. Deze lijn wordt in 2026 voortgezet. Daarnaast worden de maandelijkse voortgangsgesprekken gecontinueerd en worden de tussentijdse rapportages kritisch gevolgd.

Ter versterking van de sturing monitort de gemeente zelf maandelijks de prestaties (o.a. via Power BI en de aangeleverde overzichten met verbruikte uren door de ODT), zodat eerder kan worden bijgestuurd en de ODT tijdig kan worden aangesproken op afwijkingen in de uitvoering. Hiermee wordt beoogd om niet alleen reactief te volgen, maar ook proactief te sturen op voortgang, prioritering en inzet.

Bijlage 1 JV 2024 Brandweer Twente

Jaarverslag Uitvoering & Handhaving 2025

BESTEMMEN-VERGUNNEN-TOEZICHT-HANDHAVEN

Met de regionalisering van Brandweer Twente per 1 januari 2013 is besloten dat Brandweer Twente de taakuitvoering op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid uitvoert. Gemeente Twenterand is als bevoegd gezag (eind)verantwoordelijk voor deze taak en de daaruit voortvloeiende bestuursrechtelijke handhaving (juridische procedure). De taken worden uitgevoerd vanuit de volgende kernwaarde:

Brandweer Twente werkt samen aan een duurzaam veilige en gezonde leefomgeving vanuit het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crisis. Dit doen we informatie gestuurd en risicogericht.

Met dit jaarverslag blikken wij terug op de werkzaamheden die door Brandweer Twente op het gebied van brandveiligheid zijn verricht in 2025.

Doelen en focuspunten

We maken onderscheid tussen doelen op reguliere werkzaamheden (waar werken we aan met onze wettelijke taken) en focuspunten (waar doen we een stapje extra).

DOELEN OP REGULIERE WERKZAAMHEDEN

Onderstaand is een overzicht weergegeven van de doelen op reguliere werkzaamheden zoals benoemd in het Beleidsplan VRT (2019-2025).

Thema	Hoofddoel
1. Persoonlijke veiligheid	Het beperken van de kans op slachtoffers in de (bebouwde) leefomgeving en bij evenementen.
2. Veilige en effectieve hulpverlening	De omgeving is zo ingericht dat de bereikbaarheid voor hulpdiensten is gewaarborgd. Daarnaast zijn de bluswatervoorzieningen afgestemd op de risico's van gebieden en objecten zodat een snelle inzet mogelijk is. Hierbij is ingezet op het zoveel mogelijk beperken van risico's t.b.v. veilig (repressief) optreden door de hulpdiensten.
3. Maatschappelijke impact en continuïteit	Het voorkomen van (langdurige) maatschappelijk impact van incidenten op de continuïteit van de samenleving (zoals het uitvallen van vitale infrastructuur).
4. Bescherming milieu, gebouw en inventaris	Voorkomen van grote branduitbreiding, milieuschade, verstoring van openbare orde en aanspraak op inzet brandweer.
5. Samenwerken met bevoegd gezag en ketenpartners	Een betrouwbare en deskundige partner zijn om zo een integrale afweging mogelijk te maken en gezamenlijke belangen te benutten.

DAADKRACHTIG DESKUNDIG BEHULPZAAM
Brandweer Twente is onderdeel van Veiligheidsregio Twente

FOCUSPUNTEN

Onderstaand is een overzicht weergegeven van onze focuspunten in 2025. Elke themagroep heeft vanuit haar taakveld een bijdrage geleverd aan deze focuspunten. In de programmaonderdelen wordt een toelichting gegeven op deze activiteiten.

Focuspunt	Probleemstelling
1. Energietransitie	<p>Door de schaarste van fossiele energiebronnen, toenemende milieubelasting en de gevolgen daarvan voor het klimaat, zitten we in een transitie naar hernieuwbare, schone energiebronnen. Deze nieuwe energie wordt meestal decentraal opgewekt. Tegelijk werken we aan een circulaire economie om zo duurzaam mogelijk om te gaan met de grondstoffen die de aarde ons biedt. Dat alles vraagt om grootschalige aanpassingen aan onze bestaande energie-infrastructuur.</p> <p>Alternatieve technologieën en innovatieve toepassingen creëren nieuwe, nog onbekende risico's. Vaak wordt in de praktijk pas ontdekt hoe groot ze zijn. Veiligheid staat hierbij niet altijd bovenaan en er zijn vaak geen wettelijke kaders. Kennis over risico's, impact en veiligheid van de energietransitie is bovendien versnipperd.</p> <p>Speerpunten binnen de energietransitie zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. EOS 2. Duurzaam bouwen 3. Waterstof
2. Alternatieve bouwmethoden en isolatiematerialen (Bio-based)	<p>Klimaatverandering en zorg voor het milieu spelen een steeds grotere rol in de bouwwijzen en de bouwmaterialen die in Nederland toegepast worden. Hoewel nieuwe en innovatieve bouwmaterialen moeten voldoen aan de eisen van het BBL, betekent dit nog niet noodzakelijkerwijze dat toepassing van innovatieve materialen en methodes ook een brandveilig gebouw oplevert. Over de wijze waarop nieuwe en innovatieve materialen zich precies zullen gedragen wanneer ze bij brand betrokken raken en hoe de brandweer dan moet optreden is nog veel onbekend.</p>
3. Centrumgebieden	<p>Centrumgebieden kenmerken zich vaak door een diversiteit van gecombineerde functies, zoals wonen boven winkels en horeca. Daarnaast vinden binnen dergelijke dichtbebouwde gebieden (meerdere) evenementen plaats.</p> <p>De historische panden zijn vaak aaneengesloten en door de jaren heen verbouwd op basis van wetgeving, waarbij brandpreventieve voorzieningen nog niet geborgd waren en waardoor een brand zich mogelijk kan uitbreiden over meer dan één pand.</p> <p>Straten zijn nauw en daarmee moeilijk bereikbaar voor de hulpverleners. Ook is de bluswaterbehoefte groter dan in een reguliere woonwijk. Panden zijn aaneengesloten, waardoor slechts vanaf één zijde een beeld kan worden gevormd van het incident, dat ook slechts vanaf één zijde bestreden kan worden.</p>
4. Risicogericht werken	<p>De Omgevingswet vraagt Veiligheidsregio's een risicogerichte werkmethode te hanteren, waarbij een integrale benadering van risico's vanuit verschillende vakgebieden centraal staat. Dit is essentieel voor het waarborgen van een veilige fysieke leefomgeving, waarbij samenwerking met diverse overheidsinstanties en ketenpartners belangrijk is voor het tijdig identificeren en beheersen van risico's. Dit vraagt om een bredere kijk op complexe veiligheidsvraagstukken en het vermogen om creatief mee te denken over oplossingen, aangezien wet- en regelgeving soms onvoldoende toereikend is om de beoogde veiligheidsdoelen volledig te waarborgen.</p>

Programma Uitvoering

Het Programma Uitvoering geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van bestemmen en vergunnen, uitgevoerd door het team advies van Brandweer Twente. In dit hoofdstuk blikken we terug op onze bijdrage aan de geformuleerde doelen en focuspunten in 2025.

THEMAGROEP VEILIG BOUWEN:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
Advies Omgevingsvergunning 'Bouwen'	57
Advies Omgevingsvergunning 'Brandveilig gebruik'	16
Advies Installatie (PVE/UPD)	2
Totaal	75

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
<p><i>Alternatieve bouwmethoden</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Adviseren in het kader van omgevingsactiviteit 'Bouwen' en opnemen van nadere voorwaarden voor zo ver de regelgeving niet dekkend of niet voorhanden is. - Organiseren kennissessie met marktpartijen. 	<p>De toenemende toepassing van duurzame en innovatieve bouwmaterialen en -methoden vraagt om een zorgvuldige afweging tussen duurzaamheid en veiligheid. Het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) biedt ruimte voor deze ontwikkelingen. Dit garandeert niet automatisch dat aantoonbaar wordt voldaan aan de brandveiligheidseisen of dat het beoogde veiligheidsniveau eenduidig kan worden vastgesteld.</p> <p>In het afgelopen jaar hadden wij, naar aanleiding van door ons georganiseerde bijeenkomsten, meerdere gemeenten en marktpartijen vroegtijdig geadviseerd over brandveiligheidsaspecten bij duurzame en innovatieve bouwplannen. Deze vroege betrokkenheid zien wij als een positieve ontwikkeling. Risico's kwamen eerder in beeld en brandveiligheid kon beter worden geïntegreerd in het ontwerpproces.</p> <p>Tegelijkertijd constateerden wij een duidelijke toename van alternatieve bouwmethoden, zoals houtbouw, en van het gebruik van biobased en innovatieve materialen. De beoordeling hiervan vergde meer tijd dan bij reguliere bouwproducten, omdat vanuit de markt nog beperkt aantoonbaar kan worden gemaakt dat aan de brandveiligheidseisen van het BBL wordt voldaan. Dit vraagt om extra inzet op toetsing, overleg en kennisontwikkeling, zowel bij initiatiefnemers als bij toezichthouders.</p> <p>Daarnaast waren de risico's voor onze incidentbestrijding momenteel lastig in te schatten, doordat praktijkervaringen met deze bouwmethoden en materialen grotendeels ontbreken. Om deze onzekerheden te ondervangen, adviseerden wij het bevoegd gezag om aanvullende brandveiligheidsvoorzieningen op te nemen.</p> <p>In de praktijk leidde de onderbouwing van deze maatregelen regelmatig tot discussie en werd deze niet altijd overgenomen, waardoor wij voor de repressieve inzet diverse risico's zien.</p> <p>Ook in de komende periode blijven wij actief inzetten op kennisopbouw, samenwerking en het delen van ervaringen. Ons doel is een verantwoorde balans tussen duurzaamheid, innovatie en brandveiligheid.</p>

Activiteit	Toelichting
<p>Verificatie brandmeldingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandacht voor verificatiebeleid OMS bij advisering over (nieuwe) brandmeldinstallaties. - Nadere afspraken maken om te komen tot enkel geverifieerde brandmeldingen binnen het verzorgingsgebied van meldkamer Oost Nederland. 	<p>Binnen de uitvoering van ons programma besteedden wij het afgelopen jaar nadrukkelijk aandacht aan het verificatiebeleid van het Openbaar Meldsysteem (OMS) bij advisering over (nieuwe) brandmeldinstallaties. Het doel van dit beleid is het realiseren van uitsluitend geverifieerde brandmeldingen, zodat de brandweer adequaat kan inzetten en onnodige uitrukken worden voorkomen.</p> <p>De implementatie van het verificatiebeleid bleef in de praktijk echter uitdagend. De regelgeving werd vooralsnog niet aangepast, waardoor het beleid niet kon worden afgedwongen. Daarnaast bracht toepassing bij grotere installaties aanzienlijke meerkosten met zich mee voor initiatiefnemers.</p> <p>Vanuit OMS-beheer zetten wij daarom actief in op nazorg bij meldingen van objecten. Deze aanpak is gericht op het voorkomen van nieuwe ongewenste meldingen en het borgen van de effecten van het verificatiebeleid. Hiermee vergroten wij de betrouwbaarheid van meldingen en dragen wij bij aan een efficiënte en veilige brandweezorg.</p> <p>Ook in de komende periode blijven wij inzetten op kennisdeling, samenwerking met betrokken partijen en het monitoren van meldingen. Ons doel is om de impact van niet-geverifieerde meldingen verder te minimaliseren en het verificatiebeleid structureel te ondersteunen.</p>

THEMAGROEP EVENEMENTEN:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
A-Evenement	7
B-Evenement	28
C-Evenement	1
Totaal	36

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
<p>Bereikbaarheid centrumgebieden bij evenementen</p> <p>Extra aandacht door een aantal centrumgebieden uit te lichten door multidisciplinaire afstemming en heldere afspraken te maken wellicht onderbouwd met kaartmateriaal.</p>	<p>In het afgelopen jaar besteedden wij nadrukkelijk aandacht aan de bereikbaarheid van centrumgebieden, met name in relatie tot evenementen. Hoewel er nog geen expliciet kaartmateriaal was uitgewerkt, gaven wij, in nauwe samenwerking met incidentbestrijding en collega's, integraal advies over de bereikbaarheid van onder andere de centrumgebieden van Enschede, Hengelo en Almelo. Op basis van deze adviezen werden concrete afspraken gemaakt om de bereikbaarheid voor hulpdiensten te borgen.</p> <p>Deze werkwijze krijgt structureel aandacht, mede vanwege de vele (bouw)werkzaamheden in binnenstedelijke gebieden die invloed hebben op aanrijroutes en opstelmogelijkheden. In het komende jaar wordt deze aanpak verder verdiept en waar nodig aangescherpt, zodat hulpdiensten ook bij evenementen en werkzaamheden snel en veilig inzetbaar blijven.</p>

Activiteit	Toelichting
<p><i>Proces evenementenvergunning in combinatie met de melding Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) verbeteren</i></p> <p>In gesprek met de gemeente onderzoeken hoe dit proces verbeterd kan worden, zodat aanvragen meer geïntegreerd en gestroomlijnd kunnen worden behandeld om meer op maat en integraal advies te leveren.</p>	<p>In 2025 zetten wij in op het verduidelijken en verbeteren van het proces rondom evenementenvergunningen waarbij zowel binnen- als buitenactiviteiten plaatsvinden. Voor een integrale veiligheidsbeoordeling was vastgelegd dat alle relevante (brand)veiligheidsinformatie beschikbaar moest zijn, waaronder de melding brandveilig gebruik op grond van het BBL of gelijkwaardige informatie, zoals plattegronden met brandveiligheidsvoorzieningen.</p> <p>Daarnaast werd het onderscheid aangescherpt tussen situaties waarin wel of geen onderlinge veiligheidsinvloed bestond tussen binnen- en buitenactiviteiten. Wanneer geen veiligheidsinvloed aantoonbaar was, volstond een beoordeling van uitsluitend de buitenactiviteit. Als er wel sprake was van onderlinge beïnvloeding, maakte gebouwinformatie onlosmakelijk deel uit van de adviesaanvraag.</p> <p>Ook werden procedurele afspraken verduidelijkt. Onvolledige aanvragen werden als niet-ontvankelijk aangemerkt, niet inhoudelijk beoordeeld en administratief afgehandeld. Gemeenten ontvingen hierover een eenduidige terugkoppeling per e-mail, inclusief een toelichting op de ontbrekende informatie. Hiermee is uniformiteit en duidelijkheid aangebracht in de advisering en afhandeling van aanvragen.</p> <p>Deze werkwijze wordt nog actief onder de aandacht gebracht bij gemeenten, zowel op het niveau van teamleiders als bij uitvoerende ambtenaren.</p>

THEMAGROEP RUIMTELIJKE VEILIGHEID:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
Advies Bereikbaarheid bluswater	5
Advies Milieu	8
Advies Ontbrandingstoestemming	0
Advies Omgevingsplan	7
Totaal	20

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
<p>EOS</p> <p>Aandacht voor de plaatsing van Energie Opslag Systemen (EOS) met name ten aanzien van de bereikbaarheid en bluswatervoorziening.</p>	<p>In het afgelopen jaar ontvingen wij een groot aantal verzoeken voor de realisatie van energieparken en energieopslagsystemen (EOS) bij bedrijven. Omdat hiervoor nog geen specifieke regelgeving was vastgesteld, adviseerden wij in het kader van de zorgplicht uit de Omgevingswet om maatwerkvoorschriften op te nemen. Deze voorschriften verwijzen naar de maatregelen zoals beschreven in de PGS 37-1.</p> <p>Wij constateerden dat aanvragen en meldingen voor EOS-installaties vaak onvoldoende informatie bevatten. Om dit te verbeteren, hadden wij in samenwerking met de Omgevingsdienst Twente (ODT) een informatieve flyer ontwikkeld. Deze flyer ondersteunde het bevoegd gezag bij het beoordelen van verzoeken voor plaatsing</p>

Activiteit	Toelichting
	<p>van een EOS en gaf inzicht in de benodigde documentatie om passende maatwerkvoorschriften vast te leggen.</p> <p>Daarnaast wezen wij gemeenten erop dat EOS-installaties in de toekomst waarschijnlijk als aandachtsgebieden zouden worden aangemerkt. Het is daarom belangrijk dat hier bij de plaatsing nu al rekening mee wordt gehouden.</p> <p>Ook in de komende periode blijven wij inzetten op kennisdeling, samenwerking en het verder ontwikkelen van praktische handvatten, zodat de veiligheid bij energieopslag geborgd blijft.</p>
<p>Propaantanks</p> <p>Aandacht voor de toename van propaantanks in de bebouwde omgeving ten gevolge van de energietransitie.</p>	<p>Vanuit het perspectief van omgevingsveiligheid wezen wij gemeenten het afgelopen jaar actief op de aandachtsgebieden die propaantanks hadden gekregen door de invoering van de Omgevingswet. Deze aandachtsgebieden kunnen beperkingen opleggen aan de directe omgeving, bijvoorbeeld bij ruimtelijke ontwikkelingen of vergunningverlening. Door tijdig inzicht te geven in deze consequenties ondersteunden wij gemeenten bij het maken van verantwoorde keuzes en het waarborgen van de veiligheid in hun gebied.</p>
<p>Aandachtsgebieden</p> <p>Gemeenten informeren en adviseren over de risico's van het plaatsen van (zeer) kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden.</p>	<p>Bij onze advisering hielden wij rekening met de aandachtsgebieden die voortvloeien uit de Omgevingswet. Afhankelijk van de kwetsbaarheid van gebouwen kunnen hier aanvullende maatregelen bij horen, al dan niet vastgelegd door het bevoegd gezag via voorschriftgebieden. Om gemeenten richting te geven, hadden wij het ambitiedocument Oost5 opgesteld, dat als richtlijn diende bij onze adviezen.</p> <p>Daarnaast onderhielden wij actief contact met de Omgevingsdienst Twente (ODT) en de GHOR. De GHOR werd specifiek betrokken wanneer initiatieven betrekking hadden op kwetsbare groepen, zodat ook de zorg- en veiligheidsaspecten werden meegenomen in onze advisering. Deze samenwerking droeg bij aan een integrale benadering van omgevingsveiligheid en het realiseren van verantwoorde keuzes bij ruimtelijke ontwikkelingen.</p>

Programma Handhaving (Toezicht en handhaving)

Het programma handhaving geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van bestemmen en vergunnen uitgevoerd door het team Voorlichting & Toezicht van Brandweer Twente. In dit hoofdstuk blikken we terug op onze bijdrage aan de geformuleerde doelen en focuspunten in 2025.

THEMAGROEP EVENEMENTEN:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
Controle A-Evenement	0
Controle B-Evenement	5
Controle C-Evenement	0

THEMAGROEP TOEZICHT BOUWEN EN BRANDVEILIG GEBRUIK:

Reguliere werkzaamheden:

Brandveilig Gebruik			
Thema	Prognose 2025	Gerealiseerd	Naleefgedrag*
Logies	3	2	50 %
Onderwijs en KDV	6	6	83,3 %
Zorg	13	13	41,7 %
Kamerverhuur	0	0	-
Publieke gebouwen	6	6	83,3 %
Totaal	28	27	64,6 %
Bijzonderheden:			
- Eén locatie met het thema logies is niet geïnspecteerd vanwege een verbouwing. Dit bouwwerk is samen met de gemeente opgepakt via bouwinspecties.			

*Percentage van de controles waarbij geen overtredingen zijn geconstateerd

Type	Aantal
Bouwactiviteit 'Deelcontrole'	13
Bouwactiviteit 'Oplevercontrole'	13
Incidentele controle	3
Integrale controle (MIA)	0

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
<p>Toezicht in centrumgebieden</p> <p>Gecombineerde Winkelfuncties / bijeenkomstgebouwen / kamerverhuurgebouwen in dichtbebouwde kernen.</p>	<p>In 2025 richten wij ons op winkels, bijeenkomstgebouwen en kamerverhuurgebouwen in centrumgebieden. Deze focus kwam voort uit het Regionaal Risicoprofiel 2022, waarin brand in een dichte binnenstad als een realistisch scenario is benoemd, en sluit aan bij het aankomend risicoprofiel Twente 2026-2029, waarin dit risicotype opnieuw is aangemerkt.</p> <p>In dichtbebouwde binnensteden is het risico op branduitbreiding naar meerdere panden groot en kunnen slachtoffers vallen, terwijl smalle straten de bereikbaarheid en bluswatervoorziening bemoeilijken. Door aaneengesloten bebouwing is beeldvorming en bestrijding complex, wat extra inzet vanaf meerdere zijden noodzakelijk maakt. De stadsbrand in Arnhem op 6 maart 2025 benadrukte het belang van deze focus.</p> <p>Uit 455 controles in de hele regio Twente bleek dat de brandveiligheidsvoorzieningen over het algemeen op orde waren. De geconstateerde overtredingen waren divers en niet direct te herleiden tot één specifiek type tekortkoming.</p>

Omgevingsdienst
TWENTE

2025

Jaarverslag VTHA Twente

Organisatie: Twenterand

Datum: 26-02-2026

Managementsamenvatting

In 2025 bouwde de Omgevingsdienst Twente verder aan de doorontwikkeling onder de Omgevingswet, het versterken van een robuuste organisatie en het uitwerken van een toekomstvisie met de bijbehorende innovatie- en ontwikkelagenda. Binnen de programma's is de uitvoering van de VTHA-taken verder geprofessionaliseerd en meer uniform ingericht. Tegelijkertijd nam de werkdruk toe door nieuwe wettelijke taken en complexere dossiers. De groeiende vraag naar dienstverlening is zoveel mogelijk opgevangen door risicogerichter te werken en bewuster te prioriteren, al blijft dit een blijvende zoektocht naar de juiste balans.

Uit de evaluatie van de werkzaamheden blijkt dat in 2025 Twente-breed binnen alle programma's een hoge productie is gerealiseerd, veelal boven de raming. Het programma Vergunningen had nog steeds te maken met de gevolgen van stikstofuitspraken, die zorgden voor vertragingen en een olopende werkvoorraad, met name bij complexe en agrarische dossiers. Met behulp van een verbeterplan is extra ingezet op het wegwerken van achterstanden bij meldingen en informatieplichten, is een verbeterslag gemaakt in het actualiseren van vergunningen en is gewerkt aan een meer bedrijfsmatige uitvoering.

Binnen het programma Toezicht kon door onderbezetting niet alle geplande periodieke controles worden uitgevoerd. De beschikbare capaciteit is daarom risicogericht ingezet via een samenhangende aanpak van periodieke controles, opleveringscontroles, hercontroles en aspectcontroles. Door de combinatie van meer risicogericht werken en een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de toezichtstaken zijn meer overtredingen en risico's geconstateerd, wat heeft geleid tot een toename van handhavingstrajecten.

Het programma Handhaving heeft in 2025 hierdoor extra aandacht moeten besteden aan complexe bestuurlijke aandachtlocaties. Deze dossiers vroegen aanzienlijke capaciteit, maar de ingezette aanpak heeft aantoonbare resultaten opgeleverd in het beheersen en stabiliseren van deze locaties.

Programma Advies kende een sterke groei in de vraag, met name naar specialistische en integrale advisering. Dit leidde tot extra druk op capaciteit en doorlooptijden. De komst van de Omgevingswet zorgde voor een toename in adviesvragen op het snijvlak van ruimtelijke ordening en milieu. Daarnaast nam de complexiteit van de samenleving toe, onder andere door vraagstukken rondom ZZS en nieuwe regelgeving, waardoor ook dit het programma verder belaste.

Alles overziend laat 2025 zien dat veel is gerealiseerd (zie paragraaf 1.3 voor de gerealiseerde productie en de bestede capaciteit voor de gemeente Twenterand) en dat de organisatie flexibel heeft ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Tegelijkertijd worden de grenzen van de beschikbare capaciteit binnen de programma's steeds duidelijker zichtbaar.

Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen bestuur
BALO	Bestuurlijke aandachtlocatie
B&W	Burgemeester en wethouders
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
~~Bibob~~	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
DB	Dagelijks bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EV	Externe veiligheid
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GS	Gedeputeerde Staten
IBP	Interbestuurlijk Programma
IBT	Interbestuurlijk toezicht
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
KC	Kwaliteitscriteria
~~Lbv~~	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
LHSO	Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht
LMA	Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
MBA	Milieubelastende activiteit
MIA	Multidisciplinair Integrale Aanpak
OD	Omgevingsdienst
PDC	Producten- en dienstencatalogus
PFAS	Poly- en ~~perfluoralkylstoffen~~
RIEC	Regionale Informatie- en Expertisecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RO	Ruimtelijke ordening
RPI	~~Risicoprioriteringsinstrument~~
SWF	Samenwerkingsfunctionaliteit
TVS	Twentse Vergunningenstrategie
UVP	Uitvoeringsprogramma
VTHA	Vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies
~~Wabo~~	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	1
1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding.....	4
1.2. Regionale beleidscyclus.....	4
1.3. Realisatie ten opzichte van planning.....	5
2. Terugblik 2025	6
2.1 Landelijke ontwikkelingen.....	6
2.2 Ontwikkelingen OD Twente.....	7
3. VTHA-beleidsdoelen en prioriteiten	11
3.1 Naleefgedrag	11
3.2 Ondernijming: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen.	13
3.3 Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.....	13
3.4 De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten.....	14
4. Evaluatie taken en werkzaamheden 2025	16
4.1 Programma Vergunningen	16
4.2 Programma Toezicht & Handhaving.....	18
4.2.1 Toezicht	18
4.2.2 Handhaving.....	21
4.3 Programma Advies	22
5. Projecten	26
5.1 Twentse projecten.....	26
5.2 Collectieve werkzaamheden Twente	29
5.3 Lokale projecten (bestuurlijke aandachtlocaties)	32
6. Verbeterpunten IBT	33
7. Uitvoeringsorganisatie en bedrijfsvoering.....	35
7.1 Kwaliteitscriteria 3.0.....	35
7.2 Samenwerking met ketenpartners.....	35

▲ 1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) voor 2025. Deze rapportage geeft de resultaten weer van de werkzaamheden die gedurende het jaar zijn uitgevoerd door de OD Twente op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA) in opdracht van de gemeente Twenterand. Het uniforme jaarverslag (regionaal format) is door de OD Twente voorbereid in samenwerking met haar partners. De input voor dit jaarverslag is partner specifiek en wordt door de OD Twente aan de desbetreffende partner verstrekt. Daarnaast wordt Twente-breed een regionaal jaarverslag opgesteld waarin de gezamenlijke resultaten van de uitvoering (output en **outcome**) zijn opgenomen. Deze regionale rapportage wordt separaat ter kennisname aangeboden aan het Portefeuillehoudersoverleg.

1.1. Aanleiding

Jaarlijks wordt op grond van artikel 13.8 Omgevingsbesluit een uniform VTHA-uitvoeringsprogramma opgesteld voor de taken die de OD Twente voor de verschillende bevoegde gezagen uitvoert. Artikel 13.11 Omgevingsbesluit bepaalt dat bestuursorganen jaarlijks evalueren of de geprioriteerde activiteiten zijn uitgevoerd, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma (UVP). Hierbij wordt ook gerapporteerd in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen uit het gezamenlijke VTHA-beleid¹ Twente en de nadere uitwerking. Het jaarverslag dient hierbij als input voor het regionale VTHA-beleid, dat zo nodig wordt aangepast. In 2022 is het geactualiseerde Twentse VTHA-beleid met nadere uitwerking vrijgegeven door het PHO en nadien door de bevoegde gezagen vastgesteld in de eigen colleges (GS en B&W). Ook de individuele jaarverslagen worden vastgesteld door colleges en kunnen daarbij bekend worden gemaakt aan de gemeenteraden en provinciale staten.

1.2. Regionale beleidscyclus

Om het Twentse VTHA-beleid doorlopend te ontwikkelen, wordt gewerkt vanuit een sluitende regionale beleidscyclus. Deze beleidscyclus bestaat uit een strategische cyclus (links) en een uitvoerende cyclus (rechts). De stappen worden toegelicht in de onderstaande figuur, waarbij de landelijke handreiking regionale beleidscyclus vanuit de Omgevingsdienst Nederland (ODNL) wordt gevolgd. De voormalige 'Big-8' is hierbij gekanteld om te benadrukken dat beleid en uitvoering van gelijkwaardig belang zijn en elkaar beïnvloeden.

Het uniforme VTHA-uitvoeringsprogramma Twente vormt de basis van de regionale beleidscyclus en komt voort uit de doelen, prioriteitstelling en strategieën zoals opgenomen in het VTHA-beleid Twente, inclusief nadere uitwerking. Wat volgt uit de programmering is de voorbereiding, uitvoering, monitoring en evaluatie. Hierbij wordt naast output meer aandacht gegeven aan de maatschappelijke impact van deze werkzaamheden

¹ Formeel is de naam VTH-beleid, maar dit jaarverslag houdt consequent vast aan de terminologie VTHA.

(outcome). Deze rapportage dient ter verantwoording voor de uitvoering van de taken die vallen onder de dienstverleningsovereenkomst (DVO). In Twente betreft dit voornamelijk het 'standaardpakket'. Indien van toepassing, wordt ook gerapporteerd over de zogenaamde 'facultatieve taken'. Geleverde producten en diensten worden afgezet tegen geplande diensten en producten, conform de geldende producten- en dienstencatalogus (PDC).

1.3. Realisatie ten opzichte van planning

Deze paragraaf geeft inzicht in de realisatie van producten ten opzichte van de gestelde prognoses op zowel regionaal als lokaal niveau.

Realisatie producten Twente 2025		
Programma	UVP 2025	REA 2025
Vergunningen	7.299	8.370
Toezicht	8.334	8.767
Handhaving	572	576
Advies	1.904	3.278
Totaal	18.109	20.991

Realisatie producten Twenterand 2025		
Programma	UVP 2025	REA 2025
Vergunningen	405	500
Toezicht	483	455
Handhaving	29	25
Advies	172	323
Totaal	1.089	1.303

Verder wordt hieronder een overzicht gegeven van de gerealiseerde uren ten opzichte van de bijbehorende inbreng, zoals opgenomen in de programmabegroting 2025. Vanuit de rapportagesystematiek van de OD Twente, is het dit jaar mogelijk om urenrealisatie op programmaniveau te rapporteren met betrekking tot *gerealiseerde uren*.

Verrekening vindt plaats op basis van werkelijk gerealiseerde uren en wordt via de jaarrekening aan het AB voorgelegd. Het urenoverzicht in deze paragraaf wordt ook opgenomen in de jaarrekening. De definitieve eindafrekening bestaat uit deze urenafrekening en de bestemming van het resultaat. Onderstaand overzicht houdt geen rekening met belangrijke verschillen, waaronder de bestemming van het uiteindelijke jaarresultaat inclusief eventuele teruggaven. *n.o.t.k. gerealiseerde uren.

Realisatie uren Twenterand 2025			
Programma	Ingebrachte uren	Gerealiseerde uren	Verschil uren
Vergunningverlening	2.041	n.o.t.k.	0
Toezicht	4.327	n.o.t.k.	
Handhaving	558	n.o.t.k.	
Advies	1.814	n.o.t.k.	
Projecten	1.168	n.o.t.k.	
Totaal	9.908	9908	

2. Terugblik 2025

Dit hoofdstuk beschrijft de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die in 2025 invloed hadden op de uitvoering van de VTHA-taken door de OD Twente. In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op het UVP 2025 en wordt de inzet over het afgelopen jaar verantwoord. Echter is het uitvoeren van een bepaald aantal controles, het verlenen van een bepaald aantal vergunningen en het geven van een bepaald aantal adviezen geen doel op zich. De organisatie is opgericht om zorg te dragen voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Twente. Alle werkzaamheden moeten bijdragen aan deze overkoepelende doelstelling. In dit hoofdstuk wordt daarom bij elke ontwikkeling benoemd welk maatschappelijk effect dit heeft gehad op de leefomgeving (outcome).

2.1 Landelijke ontwikkelingen

Omgevingswet

2025 is het tweede jaar na de invoering van de Omgevingswet. Waar in 2024 vooral is gezorgd voor een stabiele basisimplementatie, stond 2025 in het teken van doorontwikkeling, professionalisering en verdere uniformering. Gedurende het jaar werden diverse verbeteringen doorgevoerd in processen, sub-producten, sjablonen, werkaafspraken en in de samenwerking met deelnemers en ketenpartners. Daarbij werd breed ingezet op continue verbetering, met een gezamenlijke focus op efficiëntie, een gelijk speelveld en verdere regionale uniformiteit in de regels van het omgevingsplan.

De registratie van milieubelastende activiteiten (MBA) bleef in 2025 een belangrijk aandachtspunt. De technische mogelijkheden om gegevens volledig, betrouwbaar en uniform vast te leggen waren nog niet toereikend. Om die reden startte Omgevingsdienst NL (ODNL), mede op initiatief van de OD Twente, een verbetertraject richting de leverancier van het zaaksysteem PowerBrowser. Een eerste resultaat is dat data zo eenvoudig mogelijk kan worden aangeleverd aan het landelijke register MBA.

Ook de pilot van de Omgevingstafel Twente werd in 2025 voortgezet. De ervaringen in 2024 hadden geleid tot efficiëntere processen en scherpere adviezen en deze ontwikkeling zette zich dit jaar voort. De Omgevingstafel maakt het mogelijk om initiatieven vroegtijdig integraal te beoordelen en knelpunten tijdig te signaleren. Er is een verdere professionaliseringsslag gemaakt in zowel de integrale werkwijze als de samenwerking tussen verschillende disciplines.

De ontwikkeling van milieuleges kreeg in 2025 veel aandacht. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben deelnemers de mogelijkheid om leges te heffen voor diensten die samenhangen met de bescherming van het milieu. Milieuleges zijn een belangrijk instrument om kosten voor vergunningverlening en advies op een transparante en eerlijke manier te bekostigen. Adviesbureau Senze heeft in opdracht van de OD Twente een uniforme paragraaf voor milieuleges ontwikkeld die door elke deelnemer kan worden toegepast in de eigen legesverordening. Dit omvat indien nodig het aanpassen van de Producten- en dienstencatalogus (PDC) en het opstellen van een kostprijsberekening die toepasbaar is binnen alle betrokken deelnemers. De resultaten en methodologie zijn aan alle accounthouders toegelicht via een Webinar en zijn inmiddels opgeleverd.

Eind 2025 is gestart met het technisch mogelijk maken van het aanleveren van de data die nodig is voor de inning. Deze technische implementatie loopt door in 2026.

Maatschappelijk effect

De investeringen en doorontwikkelingen leidden tot verdere verbetering van de uitvoering, conform de Omgevingswet. Door processen te verfijnen, de samenwerking te versterken, de kwaliteit van data-uitwisseling te verbeteren en meer uniformiteit in werkwijzen te realiseren, ontstond een professionelere en beter voorspelbare dienstverlening. De Omgevingstafel droeg daarnaast bij aan vroegtijdige afstemming en het

oplossen van potentiële knelpunten, wat de duidelijkheid voor inwoners en initiatiefnemers ten goede kwam en de kans op vertragingen en bezwaren verkleinde.

Taskforce Stikstof

Naar aanleiding van de uitspraken van de Raad van State (RvS) van 18 december 2024 over de wijze waarop intern salderen mag worden betrokken bij de besluitvorming betreffende stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, is binnen de OD Twente een Taskforce Stikstof opgericht. Deze taskforce bepaalt de communicatie richting verschillende doelgroepen, monitort de impact op de werkvoorraad en stemt af met partners over hun standpunt en werkwijze. Het Dagelijks Bestuur (DB) is hier nauw bij betrokken.

Er is, in afstemming met de provincie Overijssel en OD IJsselland, een advieslijn vastgesteld die aansluit bij de uitspraak van de RvS. Deze lijn is van toepassing op Milieueffectrapportages (mer)-beoordelingen, aanvragen voor een omgevingsvergunning MBA en planprocedures. De advieslijn is gedeeld met de accounthouders van de deelnemers. Een belangrijk uitgangspunt is dat het aspect stikstofdepositie geen belemmering hoeft te vormen bij het verlenen van omgevingsvergunningen MBA. De verwachting is dat er nog meer uitspraken volgen, welke nauwlettend worden gevolgd. Elke uitspraak zal worden getoetst aan de huidige advieslijn.

Maatschappelijk effect

De inzet van de Taskforce Stikstof draagt bij aan een voorspelbare, zorgvuldige en juridisch houdbare uitvoering van taken binnen de fysieke leefomgeving. Door tijdig te anticiperen op nieuwe jurisprudentie en waar mogelijk duidelijkheid te bieden aan initiatiefnemers en uniforme werkafspraken te hanteren, wordt het risico op onjuist handelen, bezwaren en onnodige administratieve lasten verkleind. Dit draagt bij aan het doel om het vertrouwen van inwoners en bedrijven te vergroten in een transparante en deskundige aanpak van stikstofvraagstukken.

2.2 Ontwikkelingen OD Twente

Directeurswissel

Het jaar 2025 kenmerkte zich voor de OD Twente door veel veranderingen. In september vond een directiewisseling plaats. De voormalige directeur legde een stevige basis voor de organisatie en ging met pensioen. Om de open werkcultuur, de korte lijnen en het vertrouwen bij de partners te borgen, is gekozen voor interne werving van een nieuwe directeur. Dit traject is succesvol afgerond, evenals de interne werving van twee nieuwe managers. De OD Twente is een dynamische organisatie die medewerkers actief stimuleert om zich te ontwikkelen en door te groeien. Door deze cultuurborging is uitvoering gegeven aan een van de aanbevelingen uit het visitatierapport dat door collega-omgevingsdiensten is opgesteld.

Toekomstvisie

In het AB is in juli 2025 unaniem ingestemd met de Toekomstvisie OD Twente 2030+. Met het vaststellen van deze visie is de koers uitgezet voor de komende jaren. De visie voorziet onder anderen in een gefaseerde concentratie van alle milieutaken bij de OD Twente, het oprichten van een kennisknooppunt, strategische samenwerking met onze ketenpartners en het verstevigen van onze relatie met de gemeenten en provincie Overijssel als opdrachtgever. Het doel is om in onze snel veranderende omgeving nog beter bij te dragen aan een veilig, gezond en duurzaam Twente. Dit vraagt om een sterke, robuuste en zelfstandige organisatie.

Maatschappelijk effect

De Toekomstvisie OD Twente 2030+ zorgt voor een duidelijke richting in de uitvoering van milieutaken. Door taken te concentreren en kennis te bundelen, wordt samenwerking tussen de OD Twente, gemeenten, provincie Overijssel en ketenpartners beter georganiseerd. Dit leidt tot een efficiëntere aanpak van milieuvraagstukken en

een meer samenhangende uitvoering, wat bijdraagt aan een goed georganiseerde en transparante dienstverlening in Twente.

Robuustheid

Omgevingsdiensten moeten per 1 april 2026 voldoen aan de robuustheidscriteria vanuit het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP-VTH). Een Omgevingsdienst die voldoet aan de robuustheidscriteria is de basis voor een sterk VTH-stelsel. Hoewel een goede taakuitvoering over meer gaat dan enkel het voldoen aan de robuustheidscriteria, zijn deze criteria randvoorwaardelijk. De provincie Overijssel en de gemeenten in Twente hebben als eigenaren en opdrachtgevers een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het proces om te komen tot een robuuste OD Twente.

Verantwoording over de voortgang vindt plaats aan het Algemeen Bestuur (AB) dat vervolgens rapporteert over de voortgang aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W). Eind juni 2025 is de tweede voortgangsrapportage ingediend. Net als bij de beoordeling van de eerste voortgangsrapportage is het oordeel dat het aannemelijk is dat de OD Twente per 1 april 2026 aan alle robuustheidscriteria voldoet. De onderwerpen waarop nog ontwikkeling nodig is zijn:

1. Een uniform mandaat voor de directeur (regionale werkgroep)
2. Aantonen dat wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria
3. Het opleidingsprogramma
4. Het opleidingsbudget
5. De businessintelligence strategie

Maatschappelijk effect

De robuustheidscriteria dragen direct bij aan een sterker, betrouwbaarder en professioneler VTH-stelsel. Door te investeren in een uniform mandaat, kwaliteitsborging en opleidingsbeleid wordt de uitvoeringskracht van de OD Twente versterkt. Dit leidt tot consistentere besluiten, optimalere risicobeheersing en een voorspelbare dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Een robuust VTH-stelsel vormt daarmee een belangrijke basis voor het beschermen van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Innovatie en ontwikkeling

Begin 2025 is de Innovatie- en Ontwikkelagenda (I&O-agenda) vastgesteld door het AB. Deze agenda bevat de strategische koers en centrale thema's waarop de OD Twente zich de komende jaren wil richten. Het biedt ook een kader waarbinnen innovatieprojecten worden ontwikkeld, geëvalueerd en opgeschaald. Op basis van deze vastgestelde agenda is inmiddels een programma uitgewerkt. Dit programma geeft invulling aan de strategische doelen en vertaalt ze naar acties per thema, jaar en team en vormt een koppeling met het UVP.

Een belangrijke ontwikkeling binnen dit kader is dat gedragssturing niet langer als losstaand element wordt beschouwd, maar structureel onderdeel vormt van het innovatieproces. Per project wordt beoordeeld of en hoe gedragsinzichten bijdragen aan effectievere naleving, interne samenwerking of verandervermogen. Zo wordt gedragssturing gericht en praktisch ingezet waar het waarde toevoegt.

Om de uitvoering van de I&O-agenda te coördineren, is het I&O-Kompas opgericht. Dit is een werkgroep met afgevaardigden uit alle delen van de organisatie waaronder het managementteam, communicatie, ICT, procesbeheer, vergunningen, toezicht, handhaving, advies en externe accounthouders. Binnen deze werkgroep wordt gezamenlijk gekeken welke innovatieve of ontwikkelgerichte projecten mogelijk zijn, welke opgepakt kunnen worden, wie wanneer betrokken is, en welke ondersteuning nodig is vanuit andere disciplines.

Het Kompas bewaakt de samenhang tussen projecten, zorgt voor een gedeeld overzicht van de voortgang en zorgt ervoor dat iedere afdeling eigenaarschap krijgt over projecten binnen het eigen domein. Deelnemers uit verschillende teams sluiten aan in de fase waarin ze nodig zijn, waardoor efficiënt gebruik wordt gemaakt van

expertise en capaciteit. Tegelijk fungeert het Kompas als centrale plek voor informatie-uitwisseling, zodat iedereen binnen de OD Twente op de hoogte blijft van de stand van zaken. Dit versterkt de integraliteit van de uitvoering en voorkomt versnippering. Met de vaststelling van de agenda en de ontwikkeling van het programma geeft de OD Twente concrete invulling aan de ambitie uit het IBP-VTH om de robuustheid van omgevingsdiensten te versterken via strategische innovatie, kennisdeling en organisatieontwikkeling. Innovatie is daarmee geen los traject meer, maar een sturend principe dat de organisatie breed ondersteunt in haar groei naar een toekomstbestendige dienst.

In 2025 is er uitvoering gegeven aan meerdere projecten op de agenda, waaronder:

- **Meta-toezicht:** de OD Twente wil haar toezichtaanpak moderniseren. Het huidige, arbeidsintensieve verticale toezicht legt nadruk op controles en handhaving, met weinig stimulans voor bedrijven om structureel aan naleving te werken. Meta-toezicht biedt een innovatieve aanpak waarbij samenwerking en vertrouwen centraal staan. Bedrijven met een aantoonbaar robuust intern beheerssysteem krijgen ruimte voor zelfregulering, terwijl de OD Twente toeziet op de borging via real-time informatie en periodieke audits. Deze aanpak bevindt zich momenteel in de ontwikkelfase, waarbij de OD Twente onderzoekt hoe meta-toezicht in de toekomst effectief kan worden vormgegeven.
- **Co-pilot:** De inzet van Artificial Intelligence (AI) groeit snel en wordt onmisbaar in de dagelijkse werkpraktijk. Om werkdruk te verlagen, kwaliteit te verbeteren en medewerkers toekomstbestendig te maken, is het noodzakelijk om AI structureel in te zetten. Microsoft Co-pilot sluit hierbij naadloos aan, omdat het is geïntegreerd in de M365-omgeving waarmee reeds wordt gewerkt. Binnen de organisatie is Co-pilot inmiddels geïmplementeerd en hebben medewerkers een training gevolgd om de mogelijkheden optimaal te benutten.

Maatschappelijk effect

De I&O-agenda heeft niet alleen impact binnen de organisatie, maar draagt ook bij aan een groter maatschappelijk effect. Door slimmer toezicht, inzet van data en gedragssturing ontstaat een effectievere aanpak voor milieu, leefomgeving en veiligheid. Bedrijven worden gestimuleerd om structureel aan naleving te werken, waardoor risico's voor mens en milieu afnemen. Innovaties zoals meta-toezicht en AI-ondersteunde analyses zorgen bovendien voor snellere signalering en efficiëntere dienstverlening. Dit versterkt het vertrouwen tussen overheid, ondernemers en inwoners. Daarmee levert de OD Twente een zichtbare bijdrage aan een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving in Twente.

Risicogericht werken (RPI en TVS)

In 2025 heeft de OD Twente het risicogericht werken verder doorontwikkeld. Deze ontwikkeling kent twee belangrijke pijlers: het Risicoprioriteringsinstrument (RPI) en de Twentse Vergunningenstrategie (TVS). Beide instrumenten vormen een katalysator voor een meer risicogerichte en datagedreven manier van werken, waarin medewerkers uit de hele organisatie medeverantwoordelijkheid dragen. Na oplevering worden zowel de RPI als de TVS geïntegreerd in het nieuwe regionale VTHA-beleid. Hierbij worden alle partners vooraf betrokken door gezamenlijk het ambitieniveau vast te stellen.

Risicoprioriteringsinstrument

In 2025 is het RPI verder geactualiseerd, waarbij de afstemming op de datakwaliteit binnen de OD Twente aanzienlijk is verbeterd. Hierdoor kan het instrument in 2026 worden vergeleken met het oude planningsproces om te beoordelen waar verdere optimalisatie mogelijk is. De doorontwikkeling van het RPI is een continu proces waarbij diverse medewerkers actief betrokken zijn. Daarnaast wordt gewerkt aan verbetering van de interne datakwaliteit, wat de nauwkeurigheid en werking van het instrument verder versterkt. Ondanks dat het optimalisatieproces nog loopt, wordt het RPI al actief gebruikt ter ondersteuning van de huidige werkplanning.

Twentse vergunningenstrategie

Ook binnen Team Vergunningen is in 2025 een belangrijke stap gezet richting risicogericht werken. De landelijke Vergunningenstrategie (LVS) is vertaald naar een Twentse variant, waarin per type activiteit — vergunningplicht, meldingsplicht en informatieplicht — is vastgelegd met welke diepgang deze worden beoordeeld. De TVS is opgeleverd en vormt een stevige basis voor toekomstige verbeteringen binnen de vergunningverlening. Hierdoor kunnen werkzaamheden efficiënter en effectiever worden uitgevoerd, risico's sneller worden gesignaleerd en capaciteit doelgerichter worden ingezet.

Maatschappelijk effect

Risicogericht werken is essentieel om ook in de toekomst effectief te kunnen bijdragen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Door middelen doelgerichter in te zetten en beslissingen beter te onderbouwen, stijgt de effectiviteit van VTHA-werkzaamheden. Ook wordt het mogelijk om tijdig in te spelen op veranderende maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe risico's. Hierdoor kan de OD Twente prioriteiten sneller bijstellen— bijvoorbeeld door bepaalde factoren of datapunten zwaarder te laten meewegen wanneer deze relevanter worden—waardoor zowel de uitvoeringskracht als de maatschappelijke waarde van het toezicht en vergunningverlening toenemen.

Projectmatig werken

In 2025 is binnen de OD Twente gewerkt aan het verbeteren van de registratie, structurering en beheersing van projecturen. Deelnemers bevroegen de afgelopen jaren in toenemende mate de omvang en aard van het programma projecten. Ook werden intern onterecht projectzaken aangemaakt. Verantwoording op gemaakte uren werd steeds uitdagender. Ook ontbrak het aan duidelijke kaders en werkafspraken. Deze signalen vormden aanleiding om de bestaande projectadministratie grondig te herzien.

Als eerste stap is een omvangrijke opschoonactie uitgevoerd waarbij een groot aantal verouderde en niet-actieve projecten is afgesloten. Deze sanering heeft gezorgd voor een actueel, helder en werkbaar projectenbestand. Parallel hieraan is, op basis van eenduidige definities, een nieuwe rapportagesystematiek ontwikkeld. Hierbij zijn verschillende generieke urenposten – zoals accountmanagement en coördinatietaken – ondergebracht in afzonderlijke categorieën, zodat zij los van projecturen inzichtelijk zijn. Deze vernieuwde systematiek is volledig geïntegreerd in het UVP 2026.

Een tweede belangrijke stap is de introductie van projectformulieren, die vanaf 1 januari 2026 verplicht worden toegepast. Met deze formulieren kunnen projecten uitsluitend nog worden aangemaakt door een beperkte en aangewezen groep medewerkers via een vastgestelde procedure. De formulieren maken het bovendien mogelijk om direct koppelingen te leggen met relevante zaken. Dit levert een gestructureerd en transparant proces op, waarin zowel de aanleiding van een project als de benodigde inzet en de relatie met andere werkzaamheden direct zichtbaar zijn.

In 2026 ligt de focus op het verder borgen van deze werkwijze. Dat betekent dat interne werkinstructies worden aangescherpt, communicatie richting medewerkers wordt doorontwikkeld en de aansturing op projecten continu wordt verbeterd. Zo ontstaat een stabiel en transparant fundament voor betrouwbare urenregistratie en verantwoording richting deelnemers en organisatie.

Maatschappelijk effect

De verbeterde aanpak van projectmatig werken draagt rechtstreeks bij aan een efficiëntere en transparantere inzet van publieke middelen. Oude projecten zijn opgeschoond, uren zijn helder te registreren en nieuwe projecten kunnen alleen nog via een formele procedure worden gestart. Zo ontstaat een beter inzicht in waar tijd en capaciteit daadwerkelijk aan worden besteed. Dit zorgt voor betrouwbaardere verantwoording en voorspelbaarheid richting deelnemers en versterkt het vertrouwen in de uitvoering.

3. VTHA-beleidsdoelen en prioriteiten

In lijn met het hoofddoel van de Omgevingswet, draagt de OD Twente bij aan optimale bescherming en duurzame benutting ten behoeve van het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Tijdens de uitvoering van VTHA-taken voor haar partners, streeft de OD Twente als deskundig gesprekspartner en adviseur hierbij constant naar kwaliteit en verbetering. De beleidsdoelen uit het VTHA-beleid Twente en de nadere uitwerking vormen de basis voor de uitvoering van VTHA-taken. In het UVP 2025 gekozen om de volgende beleidsdoelen nader uit te werken:

- 1) Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's (middels naleefgedrag).
- 2) Ondernijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect.
- 3) Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.
- 4) De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten.

Het VTHA-beleid Twente kent meer beleidsdoelen dan de doelen die hierboven zijn beschreven. Het tegelijkertijd uitwerken van alle beleidsdoelen is met de huidige beleids capaciteit niet mogelijk.

3.1 Naleefgedrag

Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's

- *Doel: Het algehele naleefgedrag (voor de taken die de OD Twente uitvoert) is hoog*
- *Indicator (1) (output): Spontaan naleefgedrag (Hercontrole / Periodieke controle) en opvolgend naleefgedrag (Handhavingstraject / Hercontrole)*
- *Indicator (2) (output): Type overtreder (LHSO)*

Het VTHA-beleid heeft als doel om naleefgedrag duidelijk in kaart te brengen en hierop te sturen. Omdat voor naleefgedrag momenteel geen heldere indicatoren met streefwaarden zijn opgenomen in het vigerende VTHA-beleid², heeft de OD Twente zelf gefaseerd verschillende indicatoren opgesteld om naleefgedrag te kunnen meten. Voor deze indicatoren worden basisgegevens verzameld in het eigen zaakstelsel.

Spontaan en opvolgend naleefgedrag

De OD Twente kan naleefgedrag inmiddels een aantal jaren meten aan de hand van het aantal periodieke controles (A2.02) ten opzichte van het aantal hercontroles (A2.03) en het aantal hercontroles ten opzichte van het aantal handhavingstrajecten (A3.02)³. Hierdoor wordt naleefgedrag uitgesplitst in twee typen voor een nadere analyse:

Spontaan naleefgedrag:

- Er is een verslechtering in spontaan naleefgedrag geconstateerd ten opzichte van vorig jaar. Terwijl vorig jaar 29.4% van periodieke controles (2.527) heeft geleid tot een hercontrole (743), was dat dit jaar 38.2% (periodieke controles 2.173; hercontroles 830). Dit kan mogelijk worden verklaard door de meer risicogerichte aanpak, waardoor meer overtredingen zijn geconstateerd. Daarnaast kan de stijging samenhangen met de verdere kwaliteitsverbetering van het toezicht, waardoor afwijkingen consistent en eerder werden onderkend.

In 2026 volgt een traject om het VTHA-beleid te evalueren, waarin deze aandachtspunten inzichtelijk worden gebracht. Deze evaluatie dient als voorwerk voor het opstellen van nieuw VTHA-beleid.

³ Voorgaande jaren is gekozen voor het product handhavingcontroles (A2.12). Dit was foutief aangezien een hercontrole leidt tot een handhavingstraject.

Opvolgend naleefgedrag:

- Er is nagenoeg een gelijke score in opvolgend naleefgedrag geconstateerd ten opzichte van vorig jaar. Waar vorig jaar 29.5% van hercontroles (743) heeft geleid tot een handhavingstraject (219), was dat dit jaar 29.6% (hercontroles 830; handhavingstrajecten 246).

LHSO

Via de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) wordt naleefgedrag structureel geregistreerd in het zaakstelsel. Hiermee sluiten de OD Twente aan op de naleefindicator uit het VTHA-beleid, waarin overtreders worden ingedeeld in de categorieën goedwillend, onverschillig, calculerend (moet kunnen) en crimineel.

De data rondom de LHSO wordt in onderstaande tabel weergegeven. Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal geregistreerde overtredingen niet exact overeenkomt met het aantal afgeronde hercontroles. Er worden immers ook hercontroles vanuit oudere trajecten afgerond. Data rondom de LHSO zal de komende jaren verder worden opgebouwd en op termijn ook worden toegepast binnen de RPI.

Naleefgedrag Twente-breed

	Overtreder				
	A. Goedwillend	B. Onverschillig	C. Calculerend	D. Crimineel	
Gevolgen	4. Aanzienlijk	A4 0 overtredingen	B4 0 overtredingen	C4 0 overtredingen	D4 0 overtredingen
	3. Van belang	A3 35 overtredingen	B3 16 overtredingen	C3 11 overtredingen	D3 0 overtredingen
	2. Beperkt	A2 225 overtredingen	B2 56 overtredingen	C2 3 overtredingen	D2 0 overtredingen
	1. Vrijwel nihil	A1 232 overtredingen	B1 20 overtredingen	C1 0 overtredingen	D1 0 overtredingen

Naleefgedrag gemeente Twenterand

	Overtreder				
	A. Goedwillend	B. Onverschillig	C. Calculerend	D. Crimineel	
Gevolgen	4. Aanzienlijk	A4 0 overtredingen	B4 0 overtredingen	C4 0 overtredingen	D4 0 overtredingen
	3. Van belang	A3 0 overtredingen	B3 0 overtredingen	C3 0 overtredingen	D3 0 overtredingen
	2. Beperkt	A2 15 overtredingen	B2 1 overtredingen	C2 0 overtredingen	D2 0 overtredingen
	1. Vrijwel nihil	A1 10 overtredingen	B1 1 overtredingen	C1 0 overtredingen	D1 0 overtredingen

Wanneer de resultaten van Twenterand worden vergeleken met het Twentebrede overzicht, valt op dat de overtredingen vooral zijn geregistreerd binnen de categorie goedwillend (A). Daarnaast komen binnen categorie B (onverschillig) enkele overtredingen voor. In categorie C (calculerend) zijn geen overtredingen vastgesteld, terwijl in het Twentebrede totaalbeeld wel overtredingen in deze categorie voorkomen.

Ook in de verdeling naar ernst van de gevolgen sluit Twenterand aan bij het bredere Twentse beeld. De meeste overtredingen bevinden zich in de gevolklassen vrijwel nihil (1) en beperkt (2). In de gevolklasse van belang (3) zijn geen overtredingen geregistreerd.

3.2 Ondernijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen.

Ondernijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect

- Doel (1): OD Twente signaleert actief op ondermijnende activiteiten
- Doel (2): Er wordt regionaal en eenduidig ingezet op de aanpak van ondernijning
- Indicator (output en outcome): Aantal geregistreerde verdachte situaties en informatiedeling

In 2025 heeft het thema ondernijning binnen de OD Twente nadrukkelijk extra aandacht gekregen. Toezichthouders vervullen hierin, zoals gebruikelijk, een belangrijke signalerende functie. Twee coördinerende toezichthouders bundelen en beoordelen signalen binnen team Toezicht en dragen deze, waar nodig, over aan de gemeenten en het RIEC voor verdere opvolging. Hiermee is een structurele interne route ingericht voor het herkennen, beoordelen en doorgeleiden van mogelijke ondernijningssignalen.

Daarnaast heeft de OD Twente, op verzoek van gemeenten, actief deelgenomen aan Multidisciplinaire Integrale Aanpak (MIA)-acties. Tijdens deze gezamenlijke inspecties werkt de OD Twente samen met ketenpartners zoals de politie en de Belastingdienst, onder regie van de betrokken gemeenten. De OD Twente richt zich daarbij specifiek op de milieuaspecten. Ter verduidelijking van de rol, verwachtingen en inzet van de OD Twente binnen deze samenwerkingen is een projectplan opgesteld, dat in 2026 wordt afgerond.

Project Bibob

De NOT-gemeenten (Noordoost Twente: Tubbergen, Dinkelland, Oldenzaal en Losser) hebben in 2025 gewerkt aan de ontwikkeling van een uniform Bibob-beleid. Hoewel het doel was om één gezamenlijk beleid vast te stellen dat ook als voorbeeld zou kunnen dienen voor andere Twentse gemeenten, is dit niet gerealiseerd. De betrokken gemeenten kozen ervoor de beleidsruimte te behouden die aansluit bij hun lokale omstandigheden.

De OD Twente heeft deelgenomen aan het project vanwege haar rol in het uitvoeringsproces van vergunningverlening. De procesafspraken die uit het project voortkomen, worden in 2026 verder uitgewerkt. Deze afspraken vormen een blauwdruk voor overige gemeenten in Twente.

Weerbaarheidsscan

In 2025 is op verzoek van de deelnemers een weerbaarheidsscan uitgevoerd om de mate van weerbaarheid tegen ondernijning binnen de organisatie in kaart te brengen. De scan richtte zich op vijf pijlers: bewustwording en organisatie, informatiepositie en -huishouding, beleid en handhaving, een integrale en veilige werkomgeving en communicatie. Aan de hand hiervan is onderzocht in hoeverre bestaande beheersmaatregelen en processen effectief zijn ingericht om ondermijnende risico's te voorkomen en te signaleren.

Tijdens het onderzoek zijn toezichthouders, vergunningverleners en sleutelmedewerkers uit de bedrijfsvoering en staf bevraagd om inzicht te krijgen in de praktische werking van de genomen maatregelen en om te bepalen waar verdere versterking wenselijk is. De resultaten van het onderzoek worden begin 2026 opgeleverd. Waar mogelijk zullen de aanbevelingen die hieruit voortkomen worden geïmplementeerd, met als doel de weerbaarheid verder te vergroten en blijvend te zorgen voor een veilige en integrale organisatie.

3.3 Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest

Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.

- Doel: Het aantal gebouwen met asbest vermindert.
- Indicator (output): Aantal asbestverdachte locaties

Het beschermen van mens en milieu tegen de gezondheidsrisico's van asbest blijft een belangrijk thema binnen het werkgebied van de OD Twente. Het doel is om het aantal gebouwen met asbesthoudende materialen te verminderen. Daarom informeert de OD Twente burgers en organisaties via de website duidelijk over asbest en de regels rondom het verwijderen ervan. Bezoekers worden vanuit de website gericht doorverwezen naar het omgevingsloket, waar zij eenvoudig een sloopmelding kunnen indienen en antwoorden vinden op veelvoorkomende vragen. Dit verlaagt de drempel om een melding te doen.

De aanpak rondom asbest is inmiddels volledig ingebed in het primaire werkproces van de OD Twente. Een belangrijk onderdeel hiervan is het uitvoeren van controles op zowel gemelde asbestlocaties als locaties waar op basis van signalen mogelijk sprake is van asbestverwijdering. Hierdoor kan sneller worden opgetreden bij risicovolle situaties en wordt de naleving van wet- en regelgeving versterkt.

Om zicht te krijgen op niet-gemelde locaties voert OD Twente waar nodig vrije-veldtoezicht uit bij panden die mogelijk asbest bevatten (gebouwd vóór 1994). Twente-breed zijn 27 van deze controles uitgevoerd, waarbij 21 controles overtredingen zijn vastgesteld. Daarnaast heeft het cluster een analyse uitgevoerd van locaties waar meer dan 700 kilogram asbest is afgevoerd zonder dat hiervoor een sloopmelding is gedaan. Hiervoor zijn gegevens uit het zaakstelsel gecombineerd met informatie uit het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA Amice).

Hoewel nog geen volledig beeld bestaat van alle verdachte asbestlocaties in Twente, wordt de komende jaren actief gewerkt aan het verder vergroten van dit inzicht. Een belangrijk middel daarbij is het actualiseren van de asbestdakenkaart, die deelnemers ondersteunt bij het in beeld brengen van asbesthoudende daken. Aan het begin van 2025 werd deze actualisatie uitsluitend uitgevoerd voor de gemeenten Borne en Hellendoorn. In deze gemeenten is in 2025 circa 24.800 m² aan asbestdaken verwijderd. De OD Twente had voor 2025 de ambitie om deze actualisatie voor alle deelnemende gemeenten op te pakken. In de loop van 2025 is dit alsnog, met terugwerkende kracht, gerealiseerd.

Hierdoor worden alle deelnemers op uniforme en actuele wijze gefaciliteerd bij het verwerken van mutaties in de asbestdakenkaart, wat bijdraagt aan een consistente en betrouwbare beeldvorming binnen de regio.

3.4 De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten

De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten.

- *Doel (1): De begroting is gebaseerd op waarheidsgetrouwe en gedragen kentallen*
- *Doel (2): Er is draagvlak voor de benodigde middelen*
- *Indicator (output): Vastgestelde kentallen conform PDC Omgevingswet*

Voor het UVP 2025 is gewerkt met beperkte ervaringscijfers, omdat de Omgevingswet op dat moment nog relatief nieuw was. In de praktijk bleek dat een verdere aanscherping van de kentallen noodzakelijk was. Het actualiseren van de kentallen voor de PDC Omgevingswet in 2025 was essentieel voor een realistische en goed onderbouwde kostentoerekening binnen het nieuwe stelsel van milieuleges. Dit draagt bij aan meer uniformiteit in legestarieven tussen de Twentse partners. Daarom is vanaf mei een actualisatieslag uitgevoerd. De geactualiseerde kentallen zijn tevens ingezet voor het UVP 2026.

De kentallen ondersteunen daarnaast het maken van betrouwbare prognoses. Tegelijkertijd wordt vanaf 2024 volledig afgerekend op basis van daadwerkelijk gerealiseerde uren. Het toenemende vertrouwen in deze systematiek laat zien dat er voldoende draagvlak is voor de inzet van middelen en de onderliggende financiële uitgangspunten.

Handhavingstrajecten

Een belangrijke wijziging betreft het kengetal voor handhavingstrajectproducten (A3.02). Bij de start van de OD Twente stond dit op 30 uur. Tijdens de financiële herijking in 2022 is dit teruggebracht naar 8 tot 10 uur. Deze verlaging was gebaseerd op data uit de beginjaren, waarin door een forse onderbezetting—slechts twee juristen—zaken vaak vroegtijdig werden gesloten vanwege termijnoverschrijdingen en de uitvoering minder diepgaand plaatsvond. Hierdoor bleken de gebruikte data niet representatief.

4. Evaluatie taken en werkzaamheden 2025

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de door de OD Twente uitgevoerde taken en werkzaamheden in het afgelopen jaar binnen de programma's vergunningen, toezicht, handhaving en advies (VTHA). Hierbij wordt per programma ingegaan op de begrote en gerealiseerde productie en op de resterende werkvoorraad. Daarnaast worden opvallende trends beschreven en de achterliggende oorzaken hiervan toegelicht.

4.1 Programma Vergunningen

Voor het taakveld vergunningen wordt de vergunningenstrategie gehanteerd. Deze is opgenomen in het uniforme VTHA-beleid Twente en de nadere uitwerking. De strategie biedt algemene kaders en uitgangspunten voor vergunningverlening en de verschillende keuzemomenten hierin. Momenteel wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de Twentse Vergunningenstrategie (TVS), zie paragraaf 2.2.

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
WABO				
A1.01	Vooroverleg	-	-	-
A1.02	Melding activiteiten (besluit)	-	3	-
A1.03	Omgevingsvergunning regulier	-	1	1
A1.04	Omgevingsvergunning uitgebreid	-	1	5
A1.05	Toets actualisatie vergunningen	1	1	-
A1.06	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning	-	-	11
A1.07	MER procedure	-	-	-
A1.08	(Vormvrije) MER beoordeling	-	-	3
A1.09	Maatwerkvoorschriften	-	1	1
A1.10	Bodem melding	-	-	6
A1.11	Bodembeschikking	3	-	3
A1.12	Melding sloop/ asbest	-	-	-
A1.13	Milieuadvies omgevingsvergunning	-	-	2
A1.14	Voorbereiden Beschikking hogere grenswaarde	-	-	-
A1.15	Ontheffing APV	-	-	-
A1.16	Verkennen omgevingsinitiatief	-	-	-
A1.17	Melding milieubelastende activiteit	145	131	12
A1.20	Omgevingsvergunning enkelvoudig (uitgebreid)	1	-	-
A1.21	Omgevingsvergunning meervoudig (uitgebreid)	-	-	-
A1.22	Omgevingsvergunning enkelvoudig (regulier)	3	2	3
A1.23	Omgevingsvergunning meervoudig (regulier)	2	-	-
A1.25	Ambtshalve wijzigen omgevingsvergunning	-	-	-
A1.26	Intrekken omgevingsvergunning (uitgebreid)	1	1	1
A1.27	Intrekken omgevingsvergunning (regulier)	5	-	-

A1.29	Milieuvadvis omgevingsvergunning	8	5	1
A1.30	Advies Milieueffectrapportage	2	1	-
A1.31	Ontheffing Wet milieubeheer	-	-	-
A1.32	Ontheffing APV/Omgevingsplan	-	-	-
A1.33	Maatwerkbesluit	2	2	2
A1.35	Melding activiteit bouwwerken leefomgeving	120	185	5
A1.36	Informatieplicht milieubelastende activiteit	75	143	7
A1.37	Melding gelijkwaardige maatregel	5	1	-
A1.38	Beoordelen conceptverzoek	2	4	1
A1.39	Informatieplicht bouwwerken leefomgeving	30	18	-
A1.40	MER-beoordeling	-	-	1
	Totaal	405	500	65

Voor het programma Vergunningen was 2025 een uitdagend jaar. De stikstofuitspraken hadden grote impact, vooral op de agrarische vergunningverlening. Een aanzienlijk deel van zowel de bestaande als de nieuwe werkvoorraad kwam stil te liggen. Ook bij industriële vergunningprocedures werd stikstof een steeds bepalendere factor, wat leidde tot langere doorlooptijden. Daarnaast vond gedurende het jaar een wisseling plaats binnen het teammanagement.

Verbeterplan Vergunningverlening

In 2025 is gestart met een verbeterplan om vergunningen sneller en efficiënter af te handelen. Hiervoor is tijdelijk een projectmedewerker aangesteld, die samen met de teammanager de uitvoering van het plan heeft opgepakt. Binnen het programma is extra aandacht besteed aan het werken volgens de PDC, zodat het uitgevoerde werk beter inzichtelijk en meetbaar is. Ook is via inhuur gewerkt aan het wegwerken van achterstanden bij meldingen MBA (A1.17) en informatieplichten MBA (A1.36).

Actualisatie vergunningen

Het actualiseren van vergunningen was niet alleen een aandachtspunt vanuit Interbestuurlijk Toezicht (IBT), maar ook een verbeterpunt binnen de OD Twente zelf. Door hoge werkdruk was er in de voorgaande periode onvoldoende aandacht voor dit onderwerp. Daarom werd een projectplan opgesteld, waarbij vanaf juni medewerkers werden vrijgemaakt om hier gericht aan te werken. Dankzij deze projectmatige aanpak werd het mogelijk om intensiever op het actualiseren van vergunningen in te zetten, waardoor de prognose van het product 'toets actualisatie vergunningen' uit het UVP 2025 aan het einde van het jaar ruim werd behaald.

Meldingen MBA

De werkvoorraad meldingen en informatieplichten (MBA) is over het algemeen onder controle. Sinds de invoering van de Omgevingswet blijkt dat meldingen en informatieplichten niet altijd volledig of correct worden ingediend. Het vraagt extra tijd om de nieuwe werkwijze goed in te regelen en om meldingen compleet en juist binnen te krijgen. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van de meldingscoach.

Bodembeschikking (Team Leefomgeving)

Het aantal producten binnen het zaaktype bodembeschikking is het afgelopen jaar afgenomen. Deze daling hangt samen met de invoering van de Omgevingswet. Een groot deel van de werkzaamheden die voorheen onder dit zaaktype vielen, zijn verschoven naar andere zaaktypen, zoals 'melding saneren van de bodem' en 'graven in de grond'. Het aantal gerealiseerde producten in 2025 zal naar verwachting dienen als referentieniveau voor de komende jaren.

De stijging binnen andere zaaktypen kan daarnaast worden verklaard door extra aandacht die het afgelopen jaar is besteed aan het proactief informeren van gemeenten en bedrijven over hun verplichtingen bij bodemactiviteiten. Hierdoor is de meldingsbereidheid naar alle waarschijnlijkheid toegenomen. De verwachting is dat deze stijgende lijn in productaantallen zich in 2026 verder zal voortzetten. Gezien de geldende verplichtingen en de activiteiten die in de praktijk plaatsvinden, zouden de aantallen voor deze zaaktypen namelijk nog hoger moeten liggen.

Melding activiteit bouwwerken leefomgeving (Team Leefomgeving)

Het zaaktype betreft een duidelijk ~~vraaggestuurd~~ product. De toename aan activiteiten binnen dit onderwerp heeft geleid tot hogere productieaantallen. Daarnaast heeft de organisatie het afgelopen jaar gericht ingezet op het beter beschikbaar maken van informatie over de procedure rondom het melden van het verwijderen van asbest, zie paragraaf 3.3. In combinatie met de groeiende naamsbekendheid van de OD Twente heeft dit er waarschijnlijk toe geleid dat de meldingsbereidheid onder bedrijven en particulieren is toegenomen.

Melding milieubelastende activiteit bodem (Team Leefomgeving)

De instroom van bodemproducten, waaronder graven in de grond en saneren van de bodem, was dit jaar hoger dan verwacht. Dit gold ook binnen het programma Advies, met name voor het product 'Advies bodem'. Door deze hogere instroom in het eerste kwartaal liepen de doorlooptijden op. Sinds de komst van een nieuwe medewerker medio mei is de onderhanden werkvoorraad iets afgenomen, maar deze blijft hoog. In 2026 wordt gevolgd of deze trend zich voortzet en of aanvullende maatregelen nodig zijn.

4.2 Programma Toezicht & Handhaving

Voor toezicht en handhaving zijn al geruime tijd strategieën in gebruik. Deze zijn opgenomen in het VTHA-beleid Twente en de nadere uitwerking. Door toezicht te houden wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan wet- en regelgeving en vergunningvoorschriften worden nageleefd. Voor de toezichthouders die de controle uitvoeren maakt de toezichtstrategie duidelijk hoe zij hun werk moeten uitvoeren. Ook geeft het inzicht in de verschillende soorten controles. Om vervolgens een goede uitvoering te geven aan handhaving, wordt aangesloten bij de LHSO.

4.2.1 Toezicht

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A2.01	Opleveringscontrole	4	23	9
A2.02	Periodieke controle	179	94	68
A2.03	Hercontrole	60	38	17
A2.04	Aspectcontrole	20	46	14
A2.05	Administratieve controle	10	2	-
A2.06	Administratieve audit	-	-	-
A2.07	Vrije veld toezicht/gevelcontrole	2	4	-
A2.08	Klacht/melding	58	28	8
A2.09	Bodem toezicht	75	141	29
A2.10	Toezicht sloop/ asbest	-	-	-
A2.11	Toezicht bouwen	-	-	-

A2.12	Handhavingscontrole	11	17	3
A2.13	Informatieplicht ongewoon voorval	4	1	-
A2.14	Handhavingstoets	-	-	-
A2.15	Ketentoezicht	-	-	-
A2.16	Toezicht bouwwerken leefomgeving	60	61	-
	Totaal Toezicht	483	455	148

Periodieke- en oplevercontroles

In 2025 was er minder capaciteit beschikbaar voor toezichtproducten, waaronder periodieke controles (A2.02). Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt kon de formatie nog niet volledig worden benut. Mede hierdoor zijn niet alle periodieke controles ten opzichte van de jaarplanning uitgevoerd. Wel heeft er een verhoogde inzet plaatsgevonden op opleveringscontroles (A2.01). Dit betrof een noodzakelijke inhaalslag bij meldingsplichtige bedrijven uit de periode 2019–2022. Deze controles zijn qua inhoud en diepgang vergelijkbaar met periodieke controles, maar markeren het startpunt van de controlecyclus.

Wanneer periodieke- en opleveringscontroles – die boven de oorspronkelijke raming zijn uitgevoerd – gezamenlijk worden beschouwd, komt de realisatie Twente-breed uit op 70% van de jaarplanning. Voor de gemeente Twenterand komt het totaal uit op 63%.

Samenhangend toezicht

Toezicht bestaat naast planbare werkzaamheden ook uit een aanzienlijk aandeel vraaggestuurde activiteiten, zoals hercontroles, aspectcontroles, klachtafhandelingen en complexe dossiers, waaronder de 'Bestuurlijke aandachtslocaties' (BALO's). Deze werkzaamheden vergen veel capaciteit en zijn vooraf moeilijk te plannen, terwijl ze juist vaak een groot maatschappelijk effect hebben. Door deze toezichttaken in samenhang te bezien, ontstaat een vollediger beeld van de daadwerkelijke inzet. Programma breed is de totale toezichtinzet qua productie in Twente uitgekomen boven de 100%. Deze samenhangende benadering van toezicht biedt waardevolle inzichten voor de verdere ontwikkeling van het nieuwe VTH(A)-beleid.

De beschikbare capaciteit is doelgericht ingezet op situaties met het grootste risico en de hoogste maatschappelijke impact. Zodoende is de totale milieuwinst en risicobeheersing zo effectief mogelijk gerealiseerd. Toch blijft het risico bestaan dat het niet behalen van het aantal periodieke milieucontroles een negatieve invloed kan hebben op de Twentse leefomgeving. Minder preventief toezicht kan namelijk leiden tot afnemend naleefgedrag en inzicht bij bedrijven.

Maatschappelijk effect

De maatschappelijke waarde van het toezicht komt het sterkst naar voren in situaties waarin tijdig ingrijpen daadwerkelijke risico's of schade heeft voorkomen. Hieronder worden enkele casussen uitgelicht. Voor deelnemers met BALO-locaties worden deze in de paragraaf *Lokale projecten* nader toegelicht.

- Onderzoek naar een afvalstroom (zeefresidu) bij een Twents bedrijf leidde tot de conclusie dat er sprake was van een gevaarlijke afvalstof die jarenlang bij een niet-erkende verwerker was afgezet. Door ingrepen van de OD Twente is verdere illegale verwerking met potentieel ernstige milieugevolgen voorkomen.
- Bij een kinderboerderij werd diesel getankt boven een lemen vloer, wat direct risico gaf op bodemschade. Na handhaving wordt uitsluitend nog bij een tankstation getankt, waarmee het risico volledig is weggenomen.

- Meerdere metaalbedrijven bleken gasflessen met brandbare gassen onveilig en niet conform de wet- en regelgeving op te slaan. Na optreden van de OD Twente zijn veilige opslagvoorzieningen gerealiseerd, waarmee de risico's op brand en explosie significant zijn gereduceerd.
- Bij verscheidene restaurants is na interventie geborgd dat de vetafscheider tijdig wordt geleegd. Hiermee worden verstoppingen en schade aan de riolering voorkomen.

Aspectcontroles

Er is geconstateerd dat momenteel ten onrechte aspectcontroles worden meegeteld als gereed product. Het gaat hierbij om zaken die foutief zijn aangemaakt en waarop niet of nauwelijks uren zijn geschreven. Bijvoorbeeld periodieke milieucontroles die dubbel zijn aangemaakt. De foutieve toezichtproducten worden – net als de reguliere aspectcontroles – als aspectcontrole gekenmerkt, zodat deze eenvoudig uit de rapportages kunnen worden gefilterd. Twente-breed gaat het om ongeveer 315 foutief aangemaakte aspectcontrolezaken. Voor de gemeente Twenterand betreft dit 22 zaken.

De OD Twente beoordeelt in 2026 of het mogelijk is om een correctie uit te voeren zodat deze foutieve zaken niet opnieuw in het monitoringsysteem worden meegenomen.

Bodemtoezicht (Team Leefomgeving)

Door een hogere instroom van producten bij bodemadvies is de werkdruk binnen bodemtoezicht eveneens toegenomen. De prioriteit ligt op saneringen en risicolocaties waar grond wordt toegepast. Activiteiten met een lager risicoprofiel worden minder (diepgaand) gecontroleerd.

Vanwege de onzekerheid rondom de inwerkingtreding en uitwerking van de Omgevingswet is tot nu toe terughoudend omgegaan met het invullen van vacatureruimte binnen bodemtoezicht. Nu in de loop van 2025 is gebleken dat de stijgende lijn in productaantallen structureel is, is de formatie aangevuld met een nieuwe toezichthouder bodem om de toegenomen werkvoorraad beter te kunnen uitvoeren.

Gezien de verwachting dat deze stijging zich verder zal voortzetten, is het onzeker of de huidige formatie op termijn voldoende is om de totale werkvoorraad te beheersen. Daarom wordt ook gekeken naar aanvullende beheersmaatregelen, zodat binnen Bodemtoezicht op een verantwoorde en risico gestuurde manier de juiste keuzes kunnen blijven maken.

Klachtenanalyse

De afgelopen jaren is een sterke toename geconstateerd in het aantal klachtmeldingen dat door de OD Twente is afgehandeld. Deze Twente-brede ontwikkeling heeft zich ook in 2025 doorgezet. Hierbij heeft het totaal aantal klachtmeldingen van het afgelopen jaar de prognose van het UVP 2025 overschreden. Deze ontwikkeling heeft een negatieve invloed op de omgevingskwaliteit, aangezien meer klachten, hinder en overlast duiden op een lagere belevingswaarde en gebruikswaarde van de leefomgeving.

Om deze ontwikkeling beter te kunnen duiden en adresseren, voert de OD Twente jaarlijks een klachtenanalyse uit. Ook in dit jaarverslag wordt middels onderstaande tabel inzicht gegeven in de omvang, oorsprong en aard van alle klachten die zowel regionaal als door de gemeente Twenterand zijn ontvangen in 2025. De cijfers vanuit de analyse zijn op basis van ontvangen klachten. Dit wijkt af van de realisatiecijfers uit PowerBI, welke uitgaan van het aantal afgehandelde klachten. Als onderdeel van de analyse zijn locatie(s) waar de meeste klachten zijn ontvangen verder toegelicht.

Klachtenanalyse regio Twente 2025						
Aantal klachten afgehandeld (PowerBI)				Aantal klachten ontvangen (klachtenanalyse)		
1.547				1.873		
Afval	Asbest	Bodem	Geluid	Licht	Lucht	Overig
18	53	13	429	17	1304	99
<i>Toelichting:</i> Het overgrote deel van alle klachten in Twente had afgelopen jaar betrekking op lucht (70%) en geluid (23%). Binnen het thema lucht, ging het voornamelijk over geur gerelateerde klachten.						
Locaties						
<i>Toelichting:</i> Het afgelopen jaar hebben vijf specifieke locaties binnen de regio een opvallend hoog aantal klachten ontvangen. Het gaat hierbij om:						
<ul style="list-style-type: none"> • Geurklachten rondom een asfaltcentrale in de gemeente Hengelo (20% van alle klachten); • Geurklachten rondom een landbouwbedrijf in de gemeente Wierden (9% van alle klachten); • Geurklachten rondom een veevoeder producent in de gemeente Hof van Twente (5% van alle klachten); • Geurklachten rondom een andere veevoeder producent in de gemeente Hof van Twente (4% van alle klachten); • Geurklachten rondom een vervaardiger van dierlijke oliën en vetten in de gemeente Hengelo (3% van alle klachten). 						

Klachtenanalyse gemeente Twenterand 2025						
Aantal klachten afgehandeld (PowerBI)				Aantal klachten ontvangen (klachtenanalyse)		
28				31		
Afval	Asbest	Bodem	Geluid	Licht	Lucht	Overig
1	0	0	23	1	4	4
<i>Toelichting:</i> het merendeel van deze klachten had betrekking op geluid (74%).						
Locaties						
<i>Toelichting:</i> verschillende locaties binnen de gemeente Twenterand hebben het afgelopen jaar klachten ontvangen. Eén locatie viel hierbij op door een duidelijk hoger aantal meldingen dan andere bedrijven. Daarnaast zijn er twee andere locaties waar eveneens relatief veel klachten over hinder zijn gemeld.						
<ul style="list-style-type: none"> • Geluidsklachten bij een mengvoederproducent en agrarische coöperatie (35% van alle klachten). • Geluidsklachten bij een boerderij (19% van alle klachten). • Geluids- en geurklachten bij een inrichting die kunststofreestromen sorteert en verwerkt (16% van alle klachten). 						

4.2.2 Handhaving

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A3.01	Handhavingsverzoek	3	4	1
A3.02	Handhavingstraject	16	13	10
A3.03	(Boa) Strafrechtelijk onderzoek	10	7	3
A3.05	Toepassen last onder dwangsom	-	1	1
A3.06	Toepassen last onder bestuursdwang	-	-	-
A3.08	Intrekken handhavingsbesluit	-	-	-
	Totaal	29	25	15

(Boa) Strafrechtelijk onderzoek (Team Leefomgeving)

Het cluster Boa's kampt al jaren met een aanzienlijke onderbezetting ten opzichte van de formatie. Dit wordt veroorzaakt door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Ondanks de beperkte capaciteit zijn in Twente 115 vooronderzoeken uitgevoerd, waarvan 38 hebben geleid tot een proces-verbaal. Het verschil tussen het aantal uitgevoerde vooronderzoeken en het aantal processen-verbaal wordt verklaard doordat in sommige dossiers tijdens of na onderzoek blijkt dat de feiten en omstandigheden onvoldoende basis bieden voor het opmaken van een proces-verbaal.

De OD Twente heeft de kwaliteit van het Boa-werk goed weten te waarborgen. Het Openbaar Ministerie (OM) heeft aangegeven dat in het afgelopen jaar slechts één van de ingediende processen-verbaal is geseponeerd. Daarmee wordt de hoge kwaliteit van de aangeleverde dossiers bevestigd.

Ook op het gebied van gegevensbescherming is het cluster Boa verder geprofessionaliseerd. De vereisten vanuit de Wet politiegegevens en de Algemene verordening gegevensbescherming worden nageleefd. De aanbevelingen uit een eerdere audit zijn opgevolgd en geïmplementeerd. In 2026 vindt opnieuw een externe audit plaats.

Daarnaast zijn op het gebied van capaciteit positieve stappen gezet. Eind 2025 zijn vijf nieuwe medewerkers gestart. Hiermee wordt de formatie versterkt en zal de organisatie beter voldoen aan de kwaliteits- en robuustheidscriteria. Daarnaast vergroot dit de mogelijkheid om meldingen van partners, bewoners, bedrijven en interne toezichthouders tijdig en zorgvuldig op te volgen.

Cluster juridisch

Net als cluster Boa is ook cluster Juridisch het afgelopen jaar in bezetting uitgebreid. Het cluster heeft zich voor de gemeente Twenterand onder andere beziggehouden met onderstaande zaak.

Handhavingstraject

Tijdens een controle trof een toezichthouder van de OD Twente op een perceel ongeoorloofde sloopwerkzaamheden aan. Hierbij waren delen van een dak met asbesthoudende materialen verwijderd door een niet-gecertificeerd bedrijf. Het vrijgekomen materiaal bleek asbest te bevatten, wat risico's veroorzaakte voor zowel de betrokkenen als de omgeving. Omdat er geen geldige asbestinventarisatie aanwezig was en de werkzaamheden zonder melding waren gestart, zijn de sloopactiviteiten direct stilgelegd.

Na de stillegging ontving de eigenaar een last onder dwangsom. Hierin werd bepaald dat een gecertificeerd bedrijf eerst een volledige asbestinventarisatie moest uitvoeren, gevolgd door een sanering en een eindbeoordeling om te bevestigen dat het terrein weer veilig was. Bij een latere hercontrole werd vastgesteld dat aan alle verplichtingen was voldaan. De asbestverontreiniging was op juiste wijze verwijderd, de vereiste rapportages waren aangeleverd en het terrein was officieel vrijgegeven. Hiermee kon de OD Twente het handhavingstraject afronden.

4.3 Programma Advies

Naast producten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kennen we ook specialistische adviesproducten. Deze producten zijn hieronder opgenomen.

Gemeente Twenterand 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A4.01	Voorlopige voorziening	-	-	-

A4.02	Bezwaar	2	-	-
A4.03	Beroep	1	-	-
A4.04	Advies bij juridische procedures	11	4	4
A4.05	Advies bodem	47	73	12
A4.06	Advies externe veiligheid	7	15	2
A4.07	Advies milieuzonering	-	-	-
A4.08	Advies geluid	32	34	10
A4.09	Advies luchtkwaliteit	20	27	12
A4.10	Milieadvies ruimtelijke ordening	-	-	-
A4.11	Advies beleidsontwikkeling milieu	-	-	-
A4.12	Advies algemeen	10	7	1
A4.13	Informatieverstrekking	6	9	3
A4.14	Advies flora en fauna	20	21	-
A4.15	Advies energie en duurzaamheid	-	-	-
A4.16	Integraal advies	3	60	7
A4.17	Advies sloop/asbest	-	-	-
A4.18	Advies geur	1	1	1
A4.19	Advies lichthinder	-	1	1
A4.20	Advies activiteit bouwwerken leefomgeving	10	1	-
A4.21	Dronevlucht	2	10	-
A4.22	Advies beleid en bestuur	-	-	-
A4.23	Dataverwerking	-	60	5
A4.24	Zienswijzereactie	-	-	-
	Totaal advies	172	323	58

Het jaar 2025 kenmerkte het programma Advies door een duidelijke toename van het aantal adviesvragen en door een verdere structurering van processen. In het kader van een opschoonactie sloten medewerkers diverse zaakdossiers administratief af. Het betrof dossiers die inhoudelijk al waren afgerond, maar nog als 'in behandeling' stonden geregistreerd. Deze actie had geen invloed op de urenbesteding.

De vraag vanuit de Twentse partners binnen het programma Advies is het afgelopen twee jaar aanzienlijk toegenomen, mede door de invoering van de Omgevingswet. In het laatste deel van 2025 werden de knelpunten nog sterker zichtbaar: sommige deelnemers dienden meer adviesverzoeken in dan geraamd en deden daarmee een groter beroep op de beschikbare capaciteit. Dit had vooral betrekking op adviezen luchtkwaliteit en geluid. Deze ontwikkeling ging ten koste van de dienstverlening aan deelnemers die binnen de grenzen van hun UVP bleven.

De toenemende vraag leidde tot een aanzienlijke druk op de adviseurs. Hoewel een deel gedurende het jaar kon worden opgevangen door inhuur, bleef de belasting dusdanig hoog dat dit gevolgen had voor de doorlooptijden. Dit zal naar verwachting ook in 2026 het geval zijn, omdat de noodzaak van de adviesaanvragen blijft bestaan. Dit betekent dat de OD Twente als dienst proactief moet communiceren richting haar deelnemers om de

verwachtingen te managen. Doordat deelnemers 24/7 inzage hebben in de productie en zelf hun aanvragen inbrengen, kunnen zij mede sturing geven aan de vragen die bij de OD Twente worden neergelegd. Het verzoek aan de deelnemers is dan ook om tijdig mee te denken over de benodigde capaciteit. Als eventuele overschrijdingen tijdig worden gesignaleerd, kan de OD Twente door het aantrekken van extra capaciteit in de vraag voorzien.

Cluster Geluid

De geluidadviseurs kenden een intensief jaar. Het aantal geluidklachten neemt toe, waardoor ook de vraag naar geluidsmetingen stijgt. Samen met de klachtencoördinatoren wordt per situatie beoordeeld of geluidsmetingen moeten worden uitgevoerd. Daarnaast leveren de geluidadviseurs een belangrijke bijdrage aan omgevings- en projectplannen, zoals geluidsaneringen, het opstellen van regionaal geluidbeleid en de voorbereiding op de advisering rondom windparken.

Ook speelt geluid een rol bij het zonebeheer van industrieterreinen. In 2025 droegen meerdere gemeenten deze verantwoordelijkheid over aan de OD Twente, waarna de omzetting van de eerste terreinen naar het systeem met geluidsproductieplafonds startte. Om zo efficiënt mogelijk te werken, zijn de werkwijzen verder gestandaardiseerd en zijn de checklists geactualiseerd. De cijfers laten zien dat er 305 producten zijn gevraagd, 434 producten zijn geleverd en dat er nog 109 dossiers in behandeling zijn.

Cluster Luchtkwaliteit en Geur

Ook op het gebied van Luchtkwaliteit en Geur kreeg het team aanzienlijk meer werk toebedeeld dan vooraf geraamd. De werkzaamheden bestonden onder meer uit het beoordelen van Vermijdings- en Reductieprogramma's voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), het in kaart brengen van oplosmiddeleninstallaties, inzet op handhavingsprocedures en advisering bij vergunningentrajecten. Daarnaast is ondersteuning geboden bij het opstellen van geurbeleid voor zowel agrarische als niet-agrarische bedrijven en zijn werkzaamheden uitgevoerd bij een groot afvalverwerkingsbedrijf.

Luchtkwaliteit en geur vormen steeds vaker een aandachtspunt voor zowel bevoegde gezagen als inwoners. Binnen dit vakgebied is bovendien gewerkt aan het ontwikkelen van standaarden en checklists voor de beoordeling van meetplannen en rapporten, wat bijdraagt aan een efficiënter en uniform werkproces. Naast deze structurele taken is veel aandacht besteed aan klachtenbehandeling en aan de toetsing van geurbelasting aan wettelijke normen. De cijfers illustreren de hoge vraag. Voor luchtkwaliteit zijn 284 producten gevraagd en 434 producten geleverd en 153 dossiers zijn nog in behandeling. Voor geur zijn 9 producten gevraagd, 44 producten afgehandeld en 24 dossiers nog in behandeling.

Cluster Externe Veiligheid

Externe Veiligheid (EV) speelt een belangrijke rol bij het opstellen van omgevingsplannen en zag het aantal adviesvragen toenemen door ontwikkelingen rondom Energieopslag systemen en windparken. Steeds meer deelnemers starten met nieuw EV-beleid, waarbij behoefte bestaat aan ondersteuning. Het cluster investeerde daarnaast in netwerkrelaties en kennisdeling via landelijke en regionale bijeenkomsten. Ook hier spreken de cijfers voor zich: er zijn 94 producten gevraagd, 156 producten geleverd en 39 dossiers zijn nog in behandeling.

Integraal Advies

Het product integraal advies - een samenhangend advies waarin verschillende aspecten worden gebundeld tot één totaaladvies- is dit jaar veelvuldig ingezet. Twente-breed ligt het gebruik boven het geprognostiseerde aantal. Deze aanzienlijke groei is het directe gevolg van de adviesvragen die zijn binnengekomen bij de omgevingsadviseurs en de Samenwerkingsfunctionaliteit. Het betreffende cluster is sinds dit jaar volledig operationeel.

Advies Bodem (Team Leefomgeving)

Er is een sterke toename zichtbaar in het aantal adviezen dat wordt gevraagd op het snijvlak van Ruimtelijke ordening (RO) en milieu. Een belangrijke oorzaak van deze groei is dat de OD Twente inmiddels een bekende partner is voor de deelnemers, waardoor zij de organisatie beter weten te vinden voor advies. Daarnaast is sprake van een duidelijke toename van bodemadviezen bij bouwactiviteiten.

Advies Flora en Fauna (Team Leefomgeving)

In de afgelopen jaren was een gestage toename zichtbaar in het aantal uitgevraagde adviezen op het gebied van flora en fauna, en ook in 2025 zette deze trend zich voort. Deze adviezen richten zich op natuur, biodiversiteit en ecologie bij ruimtelijke plannen en bouwprojecten. Deze groei hing onder meer samen met presentaties die bij partners zijn verzorgd en met de verspreiding van een flyer over de werkzaamheden van het cluster Flora en Fauna. Bij veel ruimtelijke ontwikkelingen en bouwactiviteiten bleken dergelijke adviezen noodzakelijk. De verwachting is dan ook dat de aantallen de komende jaren verder zullen blijven stijgen.

Dataverwerking

Het product dataverwerking is in 2025 opgenomen in de Producten- en Dienstencatalogus (PDC). In dat jaar is hier intensief uitvoering aan gegeven door het verwerken van bodeminformatie in Nazca en waar mogelijk uitwisselen met de Basis Registratie Ondergrond. In totaal zijn Twente-breed 577 dataverwerkingen uitgevoerd. Deze inspanning heeft bijgedragen aan een vollediger en actueler beeld van de bodemkwaliteit in Twente, dat inzichtelijk wordt gemaakt via verbeterde en uitgebreidere kaartlagen.

5. Projecten

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de regionale en lokale projecten en de collectieve werkzaamheden die in het afgelopen jaar zijn uitgevoerd of waaraan is deelgenomen. Conform de nieuwe projectmatige werkwijze is onderscheid gemaakt tussen projecten met een duidelijk begin- en eindpunt enerzijds, en doorlopende collectieve werkzaamheden die voor de gehele regio worden uitgevoerd anderzijds.

Omdat de projectmatige werkwijze ten tijde van het opstellen van het UVP 2025 nog in ontwikkeling was, is achteraf gebleken dat een aantal opgenomen activiteiten in de praktijk niet volledig aansloot bij de afbakening van een project of collectieve werkzaamheid. Hierdoor komt de geraamde capaciteit van sommige regionale projecten niet overeen met de feitelijke inzet.

5.1 Twentse projecten

Code	Project	Doel	Geplande capaciteit (uren)	Bestede capaciteit (uren)
OD1	Omgevingswet	In 2025 is een verdiepende slag gemaakt in uniformering en procesverbetering. Zie hoofdstuk 2.1.	1500 uur	947 uur
OD2	Stikstof: Lby en Lby+	<p>Eind 2024 en in 2025 zijn 63 intrekingsverzoeken van omgevingsvergunningen ontvangen naar aanleiding van deelname van agrarische bedrijven aan een van de landelijke beëindigingsregelingen veehouderijlocaties (Lby(+)). Hiervan zijn 38 verzoeken afgehandeld. Van de 25 verzoeken die nog in behandeling zijn, wachten er 19 op de afronding van een Natura 2000-aanvraag bij de provincie Overijssel.</p> <p>De resultaten tot nu toe laten zien dat een aanzienlijk deel van de ontvangen verzoeken verwerkt is. De resterende verzoeken zijn grotendeels afhankelijk van provinciale besluitvorming, waardoor de afhandeling mede van externe factoren afhangt.</p> <p>In 2026 worden de resterende intrekingsverzoeken verder afgehandeld. Een toename van verzoeken wordt niet verwacht, al kunnen er incidenteel nieuwe binnenkomen. Adviesverzoeken voor omgevingsplanwijzigingen, ontwikkelingsmogelijkheden van erven en vragen van adviseurs en bestuursorganen blijven doorlopen.</p> <p>Twenterand specifiek: van de in totaal 63 ontvangen intrekingsverzoeken in het kader van de beëindigingsregelingen voor veehouderijlocaties hebben 4 verzoeken betrekking op locaties in de gemeente Twenterand. Daarmee levert Twenterand een</p>	500 uur	57 uur Deze uren zijn ingezet voor coördinatie; de uitgevoerde werkzaamheden zijn verantwoord onder producten

		beperkt aandeel binnen het totale aantal verzoeken.		
OD3	Energie en duurzaamheid	Dit project wordt afzonderlijk gefinancierd en valt buiten de VTHA-begroting. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag Energie en Duurzaamheid 2026.	n.v.t.	n.v.t.
OD4	Innovatie- en ontwikkelagenda	Begin 2025 is de Innovatie- en Ontwikkelagenda vastgesteld, waarmee innovatie structureel wordt verankerd binnen de organisatie. Zie hoofdstuk 2.2.	1000 uur	1.189 uur
OD5	Project lozen buiten inrichtingen	De achterstallige werkvoorraad van meldingen voor lozingen is volledig weggewerkt en er is gewerkt aan een efficiëntere inrichting van het proces. Nu de werkvoorraad bij de vergunningverleners onder controle is, is met een pilot onderzocht hoe de werkwijze het best kan worden verankerd bij de toezichthouders. Uit de eerste resultaten blijkt dat er nog aanzienlijke verbetering van het naleefgedrag mogelijk is. De pilot wordt in 2026 voortgezet.	250 uur	33 uur De uren zijn ingezet voor coördinatie; de uitgevoerde werkzaamheden zijn verantwoord onder producten
OD6	Gedragsturing	OD Twente heeft de succesvolle pilot 'Meldingscoach' voortgezet, waarbij de meldingscoach ondernemers helpt om meldingen volledig en correct in te dienen. Daarnaast werkt OD Twente samen met andere omgevingsdiensten aan de opzet van een landelijk gedragsteam, gericht op het versterken van kennis- en data-uitwisseling rondom gedragsinterventies. Dit zorgt voor minder inzet op vergunningverlening en handhaving, waardoor capaciteit gerichter kan worden ingezet op zaken met de grootste impact. Ook in 2026 wordt bekeken of de rol breder kan worden toegepast, bijvoorbeeld richting organisaties met de informatieplicht energiebesparing.	400 uur	267 uur

OD7	Project Afvalstromen	<p>In 2025 zijn verschillende administratieve controles uitgevoerd bij afvalverwerkende bedrijven. Hierbij is gekeken naar registraties, de melding van afvalstromen en naleving van vergunde capaciteiten. Ook zijn dynamische transportcontroles gestart, in samenwerking met ketenpartners zoals de politie en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Daarnaast is sterk ingezet om meer grip te krijgen op grensoverschrijdende afvalstromen.</p> <p>Deze inzet heeft duidelijke resultaten en inzichten opgeleverd. Uit de administratieve controles bleek dat registraties vaak onvolledig zijn en dat niet alle afvalstromen correct werden gemeld bij het LMA. Daarnaast werden illegale verwerking en afzet van afvalstoffen vastgesteld, evenals overschrijdingen van vergunde capaciteiten. De dynamische controles maakten het mogelijk gericht op bekende overtreders te handhaven. De samenwerking met de ILT leidde tot structurele gegevensuitwisseling en gezamenlijke controles, wat het toezicht op grensoverschrijdende afvalstromen aanzienlijk effectiever maakte.</p> <p>In 2026 wordt deze aanpak voortgezet. Administratief toezicht wordt verder ingebed in de reguliere controles, en de dynamische transportcontroles blijven een belangrijk onderdeel van het toezicht. Ook wordt de samenwerking met de ILT intensief voortgezet, met blijvende aandacht voor grensoverschrijdende afvalstromen. Gericht toezicht op het ketenbeheer van afvalstoffen blijft daarmee een belangrijk speerpunt voor het komende jaar.</p>	500 uur	344 uur
OD8	Risicogericht werken	Het RPI is in 2025 geactualiseerd en wordt in 2026 verder aangescherpt. Zie hoofdstuk 2.2.	1000 uur	Uitgevoerd binnen bedrijfsvoeringscapaciteit
OD9	Ondermijning	<p>Zoals beschreven in hoofdstuk 3.2 zijn er in 2025 verschillende acties uitgevoerd in het kader van ondermijning.</p> <p>De weerbaarheidsscan en project Bibob zijn in samenwerking met ketenpartners uitgevoerd en worden in begin 2026 opgeleverd.</p>	400 uur	440 uur
OD10	Toekomstvisie 2030 / robuustheid	In juli heeft het AB unaniem de 'Toekomstvisie OD Twente 2030+' vastgesteld, waarin de koers voor de komende jaren is uitgezet. Zie hoofdstuk 2.2.	250 uur	291 uur

OD11	ZZS	<p>In 2025 is de Omgevingsdienst Twente samen met Waterschap Vechtstromen gestart met een project om ZZS in lucht- en waterremissies te onderzoeken. Na afstemming met bevoegde gezagen zijn hiervoor acht bedrijven uit de kunststof- en rubberindustrie geselecteerd, vanwege de complexe productieprocessen en het gebruik van diverse grondstoffen en additieven. Samen met deze bedrijven, andere omgevingsdiensten en het waterschap is een werkwijze ontwikkeld en in de praktijk gebracht, waarbij de laatste stap bestaat uit lucht- en watermetingen tijdens productieprocessen.</p> <p>De ontwikkelde werkwijze maakt het mogelijk om ZZS effectief in beeld te brengen en tevens de actualiteit van vergunningen optimaal te toetsen.</p> <p>In de loop van het jaar is geconstateerd dat de uitvoering van het project meer capaciteit vroeg dan vooraf voorzien. Daarom is besloten het project in twee fasen te realiseren. Fase I wordt in het eerste kwartaal van 2026 afgerond met een adviesrapport waarin de bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen. Daarnaast vindt in 2026 een evaluatie plaats om de voortgang, werkwijze en vervolgkeuzes nader te beoordelen.</p> <p>In 2026 wordt Fase I opgeleverd en start het vervolg van het project in Fase II, waarin de werkwijze verder wordt uitgewerkt en toegepast.</p>	350 uur	734 uur
OD12	KC 3.0	<p>Vanaf 1 januari 2025 gelden de kwaliteitscriteria 3.0 voor het VTHA-stelsel, gericht op vakmanschap en een belangrijke KPI voor een robuuste OD Twente. Zie hoofdstuk 7.1.</p>	n.v.t.	n.v.t.

5.2 Collectieve werkzaamheden Twente

Nr.	Dienst	Samenvatting	Capaciteit
1	Accountmanagement	<p>De OD Twente heeft twee accountmanagers in dienst. De eerste is verantwoordelijk voor relatiebeheer met de individuele deelnemers. De andere verzorgt het relatiebeheer met alle relevante ketenpartners. Het versterken van strategische ketensamenwerking krijgt komend jaar extra aandacht.</p>	1750 uur
2	VTHA-beleidscyclus	<p>In samenwerking met haar deelnemers, stelt de OD Twente jaarlijks alle relevante beleidsstukken op aan de onderkant van de regionale beleidscyclus. Hieronder valt dit UVP, monitoringsrapportages en jaarverslagen. Komend jaar zal meer aandacht komen voor de bovenkant van de beleidscyclus, namelijk voorbereidingen rondom de actualisatie van VTH-beleid en het aanscherpen en nader uitwerken van de bijbehorende beleidsdoelen.</p>	1500 uur

3	Bodembeleid	<p>In 2025 heeft de OD Twente als voorzitter van het Kennisplatform Bodem Twente en deelnemer aan het kernteam Onder Twente, diverse projecten geïnitieerd en uitgevoerd. Dit omvat het optimaliseren van de samenwerking tussen het Kennisplatform Bodem Twente en Onder Twente en bijvoorbeeld het organiseren van cursussen over Vitale bodem en de bodemdag Oost-Nederland. De OD Twente levert in de KIS-VTH de Kennisvertegenwoordiger bodem en ondergrond Oost-Nederland. Tevens is de OD Twente betrokken bij landelijke en regionale overleggen over poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS), ZS, de afdeling bodem in de Omgevingswet en bodemregels in het Omgevingsplan om gemeenten optimaal te informeren en ondersteunen.</p>	1250 uur
4	Ketentoezicht	<p>Deze taak wordt uitgevoerd door Omgevingsdienst Rivierenland.</p> <p>In 2025 zijn de ketenaanpakken E-waste, Verontreinigde Grond en Asbest voortgezet, waarbij de aanpak asbest zich richtte op risicobedrijven en notoire overtreeders met inzet van de vernieuwde Asbest Interventie Tool. De ketenaanpakken Metaalrecycling, Meerdere stromen (voorheen Dierlijke Bijproducten) en Co-vergisting zijn geëvalueerd.</p> <p>Het ketentoezicht leverde expertise aan het landelijke project Gebiedsgerichte Handhaving Mest en startte een verkenning naar de problematiek rond matrasafval, met aandacht voor circulaire oplossingen. Daarnaast is geïnvesteerd in professionalisering, digitalisering en datagedreven werken.</p> <p>Het project SONAR (synthetische drugs) was structureel onderdeel van het jaarprogramma. In RIEC-verband is samengewerkt aan analyses en interventies. Ook droeg het bij aan regionale RIEC-overleggen en het Integraal Ondermijningscentrum Milieu Oost-Nederland, waar casuïstiek leidde tot gerichte adviezen en interventies.</p>	n.v.t.
5	Omgevingsadviseurs	<p>De Omgevingsadviseurs hebben een rol om verbinding te leggen met de deelnemers. Hiervoor zitten ze fysiek bij de gemeenten en provincie en nemen ze deel aan relevante overleggen. Intern stemmen ze ontwikkelingen af die binnen de regio spelen. De ureninzet is geraamd op ongeveer 4 uur per week per deelnemer.</p> <p>In 2025 hebben de omgevingsadviseurs van de OD Twente intensief samengewerkt met gemeenten en de provincie Overijssel op het snijvlak van milieu en ruimtelijke ordening. Zij hebben een actieve bijdrage geleverd aan diverse ruimtelijke projecten en het integraal adviseren over milieuthema's. Ook is een praktische QuickScan ontwikkeld om snelle ruimtelijke advisering te ondersteunen.</p> <p>Naast de inzet op projecten is sterk gefocust op het vergroten van de vakinhoudelijke kennis en het versterken van de</p>	3000 uur

		<p>competenties die nodig zijn voor het werken onder de Omgevingswet. Medewerkers volgden inhoudelijke opleidingen én trainingen gericht op het nieuwe samenwerken onder de Ow, zoals de rol van de publieke professional en het werken in multidisciplinaire teams. Een belangrijk onderdeel hiervan was dat verschillende cursussen bewust samen met collega's vanuit gemeenten zijn gevolgd, waardoor de onderlinge samenwerking en het gezamenlijke begrip verder zijn versterkt.</p> <p>Met deze inspanningen is een belangrijke stap gezet in de verdere professionalisering van het cluster en in de ontwikkeling naar een toekomstbestendige werkwijze onder de Omgevingswet.</p>	
6	Planner toezicht	De planner toezicht is verantwoordelijk voor het plannen en toewijzen van milieucontroles binnen Team Toezicht, ten behoeve van alle deelnemers. Er vindt periodieke monitoring plaats om te waarborgen dat de voortgang per deelnemer aansluit bij het Twentse gemiddelde.	1000 uur
7	Invoer bodem-informatiesystemen	Sinds twee jaar is de functie Medewerker Invoer Bodemgegevens onderdeel van onze organisatie. Binnen deze rol worden rapporten en bijbehorende bijlagen ingevoerd in de bodemgegevenssystemen <u>Nazca</u> en Kadaster. Het betreft diverse typen documenten, waaronder vooronderzoeken, verkennende en nadere bodemonderzoeken, asbestonderzoeken, saneringsplannen, evaluaties, monitoringsonderzoeken en beschikkingen. Daarnaast wordt advies verstrekt bij aanvragen voor de aanleg van een gesloten bodemenergiesystemen.	1400 uur
8	Externe Veiligheid - kennisdeling	De ODT en de ODIJ organiseren gemiddeld twee keer per jaar het NOO-overleg (Netwerk Omgevingsveiligheid Overijssel). Het doel van deze bijeenkomsten is het uitwisselen van kennis op het gebied van externe veiligheid. Tijdens deze overleggen worden veelal landelijke vraagstukken besproken, aangedragen door omgevingsdiensten of ketenpartners. De besproken onderwerpen worden vervolgens gedeeld en opgehaald in andere regionale en landelijke netwerken, zoals het Landelijk Platform Veilige Leefomgeving, het Gelders Externe Veiligheidsoverleg en het <u>Bronhoudersoverleg Register Externe Veiligheid</u> .	400 uur
9	Externe Veiligheid - REV	Het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is een centrale database waarin alle milieubelastende activiteiten met een extern veiligheidsrisico worden geregistreerd. Het register is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het Ministerie beheert en actualiseert het register externe veiligheidsrisico's samen met bronhouders, waaronder omgevingsdiensten, gemeenten, busleidingexploitanten en de Rijksoverheid. Het REV-programmateam organiseert jaarlijks enkele overleggen waarin de actuele stand van zaken en ontwikkelingen rond het register worden besproken. Als bronhouder nemen de OD IJsselland en de OD Twente deel aan deze overleggen.	1400 uur

5.3 Lokale projecten (bestuurlijke aandachtlocaties)

Dit jaar is een werkwijze ontwikkeld voor een uniforme en doelmatige aanpak van bestuurlijke aandachtlocaties (Balo's). Een Balo wordt hierbij gedefinieerd als een locatie die bestuurlijke aandacht en regie vereist vanwege meervoudige, complexe en/of gevoelige problematiek op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving of het Omgevingsplan.

Vanwege de complexiteit kost de afhandeling van een Balo meer tijd dan bij standaardzaken. Hierdoor bestaat het risico dat de kengetallen worden verstoord. Om dit te voorkomen, is ervoor gekozen om deze zaken te koppelen aan een overkoepelend projectnummer. Daarnaast wordt in de nieuwe werkwijze aan iedere Balo een procesregisseur toegewezen, zodat de regie op locatie optimaal kan worden gevoerd. Zodra de problematiek is opgelost, wordt de casus weer opgenomen in het reguliere traject. Voor de gemeente Twenterand is er op dit moment geen sprake van een Balo-dossier.

6. Verbeterpunten IBT

De Provincie Overijssel heeft in haar rol als interbestuurlijk toezichthouder (IBT) diverse verbeterpunten voor 2025 vastgesteld binnen het domein Omgevingsrecht. Een deel van deze verbeterpunten betreft specifiek de milieu gerelateerde taken die onder de OD Twente vallen. In dit hoofdstuk worden deze verbeterpunten toegelicht en worden de bijbehorende onderbouwing en voorgenomen acties uitgewerkt.

Zorg voor verdere ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden voor de gestelde doelen in het uniforme regionale VTH-beleid voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst.

Momenteel werkt een regionale werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de Twentse gemeenten en de OD Twente – met een VTH-kerngroep-lijd als productowner – aan de evaluatie van het VTH(A)-beleid Twente. Het doel van deze evaluatie is om systematisch te beoordelen in hoeverre de beleidsdoelstellingen zijn gerealiseerd, of de bijbehorende indicatoren en streefwaarden duidelijk en bruikbaar zijn geformuleerd, en welke verbeterpunten nodig zijn om het nieuwe VTHA-beleid optimaal vorm te geven. De resultaten van deze evaluatie vormen input voor de doorontwikkeling van de huidige beleidsdoelen en de bijbehorende indicatoren en streefwaarden.

Tegelijkertijd is met de doorstart van de Kerngroep-VTH alvast vooruitgekeken naar 2026. Daarbij wordt oriënterend gekeken naar het bijstellen of opnieuw opstellen van het VTH(A)-beleid. De naderende gemeenteraadsverkiezingen, IBT-verbeterpunten en de gebruikelijke vierjaarlijkse cyclus maken volgend jaar een logisch moment om het VTH(A)-beleid te actualiseren. Naast de herijking van de doelen worden dan ook de nieuwe Twentse Vergunningenstrategie (TVS) en het Risicoprioriteringsinstrument (RPI) bestuurlijk vastgesteld, inclusief een regionaal ambitieniveau.

Geef in 2025 beter inzicht in de werking van het dynamisch risicoprioriteringsinstrument (RPI) en de daarbij horende risico-inschattingen, zodat inzichtelijk is hoe deze de toezichttaken sturen.

In 2025 zijn stappen gezet rondom het RPI en de betrouwbaarheid ervan. Er zijn testen uitgevoerd, welke waardevolle inzichten hebben opgeleverd en verbetering mogelijk hebben gemaakt. In 2025 is de RPI verder geactualiseerd, waarbij datakwaliteit sterk verbeterd is. Het doel is om in 2026 de RPI (gefaseerd) te implementeren en als vergelijkingsmateriaal te gebruiken ten opzichte van de oude planning systematiek. Dit is een continu proces, waarbij medewerkers actief betrokken worden.

Het RPI wordt al ingezet ter ondersteuning van het huidige planningsproces. Voordat het RPI volledig in gebruik wordt genomen, moeten de resultaten echter eerst worden afgestemd met de bevoegde gezagen in relatie tot het te bepalen regionale ambitieniveau. Vervolgens dienen de resultaten bestuurlijk te worden vastgesteld via de actualisatieslag van het regionale VTH(A)-beleid.

Toets, zoals voorgenomen in het uitvoeringsprogramma (UVP) 2025 voor de taken belegd bij de OD Twente, de relevante vergunningen op actualiteit en actualiseer vergunningen indien nodig volgens de wettelijk vastgestelde termijnen.

Door de lage realisatie in 2024 is in het UVP 2025 eveneens een relatief laag aantal actualisatietoetsen opgenomen (36 stuks). Gezien het IBT-verbeterpunt op dit thema is de OD Twente voornemens dit onderwerp gericht op te pakken voor alle partners. Daarbij zullen afspraken worden gemaakt om deze werkzaamheden apart inzichtelijk te maken. Hiervoor is al een projectplan opgesteld. In 2025 zijn uiteindelijk aanzienlijk meer actualisatietoetsen uitgevoerd dan geraamd, namelijk 61 stuks. Daarnaast zijn een aantal toetsen uitgevoerd binnen het reguliere werk, zoals lopende vergunningaanvragen, waarvoor dus geen aparte procedures zijn geregistreerd.

In het UVP 2026 wordt de benodigde capaciteit hersteld. Wel benoemt de OD Twente het risico dat het uitvoeren van meer actualisatietoetsen kan leiden tot extra werk in de vorm van aanvullende vergunningaanvragen.

Geef in het jaarverslag 2024 over de taken belegd bij de Omgevingsdienst inzicht in de realisatie van de gestelde doelen.

In dit Jaarverslag 2025 is geprioriteerd inzicht gegeven in enkele beleidsdoelen uit het vigerende VTH-beleid Twente. Hierbij is aangesloten op het UVP 2025. De uitwerking in deze beleidsdoelen staan beschreven in hoofdstuk 3 van het jaarverslag 2025.

7. Uitvoeringsorganisatie en bedrijfsvoering

7.1 Kwaliteitscriteria 3.0

De KC 3.0 gelden vanaf 1 januari 2025 voor het gehele VTHA-stelsel. De KC beogen de kwaliteit van de uitvoering te borgen. Het fundament van kwaliteit is het afleveren van een zo goed mogelijk product. Hiervoor is vooral vakmanschap nodig. De criteria voor kritieke massa adresseren dit vakmanschap in termen van voldoende opleiding, kennis, werkervaring en competenties en het onderhouden en borgen daarvan. Voor de borging moeten per deskundigheidsgebied voldoende gekwalificeerde medewerkers beschikbaar zijn. De KC zijn als essentiële KPI opgenomen voor de robuustheid van omgevingsdiensten.

Vanaf januari 2025 maakt het bureau Libereaux, in opdracht van de OD Twente, inzichtelijk in hoeverre medewerkers van de OD Twente, werkzaam in het primair proces, voldoen aan de criteria voor kritieke massa. Het betreft een opdracht voor de komende drie jaar. Er is een nulmeting uitgevoerd, waarvan de rapportage in mei 2025 is opgeleverd (zie bijlage 1). Uit de nulmeting en aansluitende analyse toont de OD Twente aan binnen een groot deel van de deskundigheidsgebieden al te voldoen aan de eisen die gesteld worden binnen de KC 3.0:

- De KC bestaan uit 23 deskundigheidsgebieden. Binnen 18 deskundigheidsgebieden heeft de OD Twente een taak.
- Binnen 11 van de 18 gevraagde deskundigheidsgebieden zijn twee of meer medewerkers die voor 75% of meer voldoen.
- Binnen 2 deskundigheidsgebieden voldoen er twee of meer medewerkers 100%.
- Het deskundigheidsgebied *ketentoezicht* is uitbesteed bij de OD Rivierenland.
- De deskundigheidsgebieden Vergunningen bouwen & ruimtelijke ordening (RO) en Toezicht & handhaving bouwen & RO zijn uitbesteed aan de gemeenten Almelo en Enschede. Daarnaast zijn er binnen bepaalde deskundigheidsgebieden samenwerkingsafspraken gemaakt. Aan 8 van de 23 volledige deskundigheidsgebieden wordt voldaan door middel van aantoonbare gelijkwaardigheid.
- Binnen 4 van de 18 deskundigheidsgebieden zijn taken binnen de organisatie belegd, maar kan nog niet worden aangetoond over twee of meer medewerkers te beschikken die voor 75% of meer voldoen. Hierbij moet vermeld worden dat delen van deze deskundigheidsgebieden wel voldoen.
- Er zijn door Libereaux opleidingsbehoeften in kaart gebracht. Daaruit blijkt ontwikkelpotentieel gericht op verschillende basiscursussen.

Er is realtime inzicht hoe de OD Twente ervoor staat ten aanzien van de kritieke-massacriteria. Via een online dashboard is op individueel niveau inzichtelijk waar opleidingen noodzakelijk en/of gewenst zijn. Aansluitend op de nulmeting is gestart met diverse opleidingstrajecten. In 2026 zal dit onderdeel deel uitmaken van de eindrapportage Robuuste OD Twente aan het ministerie van I&W.

7.2 Samenwerking met ketenpartners

Bij de uitvoering van VTHA-taken werkt de OD Twente nauw samen met diverse ketenpartners. Deze samenwerking omvat zowel wettelijke als wenselijke taken. Voor deze taken worden duidelijke werkafspraken opgesteld tussen de OD Twente en de betreffende externe partij.

Ook binnen de toekomstvisie 2030+ vormt intensieve samenwerking met ketenpartners een belangrijk speerpunt. Dit draagt bij aan een integrale aanpak en vergroot de effectiviteit. Dit wordt gerealiseerd door relevante informatie actief met elkaar te delen en – waar mogelijk – afspraken te maken om projectmatig samen te werken. Hierdoor wordt expertise gebundeld en kunnen gezamenlijke doelen efficiënter worden bereikt.

RIVM

De samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) versterkt de uitvoering van de VTHA-taken van de OD Twente. Het RIVM levert actuele wetenschappelijke inzichten, duiding van complexe milieuvraagstukken en specialistische expertise op het gebied van onder andere gezondheid, chemische stoffen en industriële processen. Deze kennis ondersteunt de OD Twente bij het beoordelen van risico's, het verhogen van de kwaliteit van onderzoeken en het onderbouwen van beleidskeuzes.

Om de kennisuitwisseling verder te intensiveren, is afgesproken dat een RIVM-liaison, voor een periodiek van 10 weken, één dag per week bij de OD Twente werkzaam is. Hierdoor wordt structureel en laagdrempelig samengewerkt aan vraagstukken waarin de expertise van het RIVM en de praktijk van de OD Twente elkaar versterken. Dit draagt bij aan een betere onderbouwing van toezicht- en handhavingsactiviteiten en maakt het mogelijk om sneller in te spelen op nieuwe ontwikkelingen in het milieudomein.

RIEC

De samenwerking met het RIEC vormt een belangrijke versterking in de aanpak van ondermijningsvraagstukken binnen het werkgebied van de OD Twente. Het RIEC biedt specialistische expertise op het gebied van georganiseerde criminaliteit en de interne weerbaarheid van de OD Twente. In het afgelopen jaar heeft het RIEC de OD Twente onder meer ondersteund bij het uitvoeren van de weerbaarheidsscan.

Daarnaast wordt de OD Twente door het RIEC structureel betrokken bij relevante overleggen en samenwerkingsverbanden rondom ondermijningsproblematiek. Deze betrokkenheid zorgt voor een betere en tijdige informatiedeling en versterkt daarmee onze bijdrage aan een integrale, regionale aanpak. De samenwerking met het RIEC draagt zo zowel bij aan de verdere professionalisering van de OD Twente als aan een effectieve gezamenlijke strijd tegen ondermijnende criminaliteit.

Veiligheidsregio

De OD Twente onderhoudt een structurele samenwerking met de Veiligheidsregio Twente. Er vindt periodiek overleg plaats op verschillende niveaus, variërend van bestuurlijke overleggen tot casus overleggen. Hoewel de samenwerking formeel is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO), is deze in de praktijk vooral pragmatisch van aard. Medewerkers weten elkaar snel te vinden en zoeken elkaar actief op, wat de onderlinge afstemming en samenwerking versterkt. Zo vindt vanuit zowel de externe veiligheidsadviseurs, toezichthouders als de vergunningverlening regelmatig afstemming plaats met het VRT over relevante casussen. Hierdoor wordt een consistente, integrale aanpak geborgd en blijven de lijnen tussen beide organisaties kort.

Waterschappen

De noordoostelijke omgevingsdiensten en waterschappen uit de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel werken samen binnen een structurele samenwerkingsovereenkomst. Binnen deze overeenkomst wordt themagericht samengewerkt aan jaarlijkse projecten en activiteiten. De samenwerking is erop gericht elkaar op een laagdrempelige en vrijwillige manier te versterken, waarbij wordt ingezet op een effectieve combinatie van kennisdeling en gezamenlijke uitvoering.

Meer concreet is het afgelopen jaar intensief samengewerkt met Waterschap Vechtstromen. Bij verschillende onderwerpen, waaronder ZZS, is gezamenlijk opgetrokken: een toezichthouder van het waterschap voerde samen met de OD Twente controles uit en nam watermonsters. Ook op het gebied van de Kaderrichtlijn Water is frequent en constructief afgestemd. Deze samenwerking heeft geleid tot een betere afstemming van werkzaamheden en draagt bij aan een meer integrale en effectieve aanpak binnen het werkgebied.

Inspectie Leefomgeving en Transport

De OD Twente heeft afgelopen jaar meermaals deelgenomen aan transportcontroles in samenwerking met de politie en ook de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Deze controles hebben op verschillende locaties plaatsgevonden, waaronder bij grensovergangen. De transportcontroles hebben zich gericht op verschillende thema's, waaronder bodem- en afvaltransport. Dit levert waardevolle inzichten op, waarbij ter plekke gebruik wordt gemaakt van drones en monsternames. Ook is het goed voor de zichtbaarheid van de OD Twente naar de buitenwereld.

Omgevingsdienst Nederland

De OD Twente is landelijk betrokken bij verschillende ontwikkelingen en biedt hierbij proactieve ondersteuning aan Omgevingsdienst Nederland (ODNL) op diverse inhoudelijke thema's. Daarnaast is ODNL een belangrijke ketenpartner voor het ophalen van informatie over landelijke trends en bestuurlijke of inhoudelijke ontwikkelingen. Deze kennis en inzichten worden vervolgens vertaald naar de Twentse context, zodat regionaal tijdig geanticipeerd kan worden op wat landelijk speelt en onze deelnemers optimaal kunnen worden ondersteund.

7.3 Uitvoeringsorganisatie en bedrijfsvoering

De OD Twente moet als uitvoeringsorganisatie met bedrijfsvoering aan een aantal elementen voldoen ten aanzien van haar organisatie, borging van middelen, monitoring en rapportage. De uitvoeringsorganisatie dient zodanig ingericht te zijn dat een goede uitvoering van het VTHA-beleid, inclusief de nadere uitwerking en UVP gewaarborgd is. Per element is aangegeven hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Omschrijving	Toelichting
Uitvoeringsorganisatie	
De bestuursorganen richten hun organisatie zodanig in dat een goede uitvoering van het VTHA-beleid en de uitvoeringsprogramma's, gewaarborgd is.	Via een ~~sovereignty~~ governance is geborgd dat de beleids- en uitvoeringscyclus zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt opgepakt door zowel de bevoegde gezagen als de OD Twente. De afspraken zijn vastgelegd in de GR, ~~DVO's~~ en het bedrijfsplan.
De bestuursorganen dragen er in ieder geval zorg voor dat: a) De personeelsformatie ten behoeve van de uitvoering en de handhaving en de bij de onderscheiden functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd. b) Vergunningverleners niet worden belast met het toezicht op naleving en het voorbereiden of uitvoeren van bestuurlijke sancties. c) Toezichthouders niet voortdurend worden belast met het uitoefenen van toezicht op de naleving met betrekking tot dezelfde inrichting. d) De organisatie van de bestuursorganen en van de Omgevingsdienst ook buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar en beschikbaar is.	Bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden zijn beschreven in de functieomschrijvingen en het formatieplan. Er geldt functiescheiding op persoonsniveau tussen vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds. Ook is er sprake van periodieke rolatie van toezichthouders en worden ~~hercontroles~~ waar mogelijk uitgevoerd door een andere toezichthouder. Voor specialismen en juridische deskundigheden geldt een scheiding op objectniveau. De OD Twente is 24/7 bereikbaar en heeft een wachtdienst. Jaarlijks wordt effectief gereageerd op milieu-incidenten buiten de gebruikelijke kantooruren.
De bestuursorganen dragen tevens zorg voor dat: a) Een beschrijving van de werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening inzake de uitvoerings- en	a) In de werkprocessen staat beschreven op welke wijze vergunningverleners, toezichthouders, handhavers en adviseurs hun werkzaamheden

<p>handhavingstaken en het voorbereiden, geven en uitvoeren van bestuurlijke sancties wordt vastgesteld.</p> <p>b) De uit te voeren werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig deze beschrijving.</p>	<p>uitvoeren. Deze staan in het kwaliteitssysteem (WIKI 360) en in <u>Engage Process Modeler</u>.</p> <p>b) Er is een kwaliteitsplan waarin de uitvoeringskwaliteit wordt geborgd. Naleving hiervan wordt getoetst via interne audits.</p>
<p>Borging van middelen</p>	
<p>De bestuursorganen dragen er zorg voor dat:</p> <p>a) De voor het bereiken van de gestelde doelen en de voor het uitvoeren van de daarin bedoelde activiteiten benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting van de rechtspersonen en van de Omgevingsdienst worden gewaarborgd.</p> <p>b) De wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen inzichtelijk wordt gemaakt.</p> <p>c) Voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.</p>	<p>a) Borging vindt plaats met de jaarlijkse programmabegrotingen, waarin per programma en partner de middelen in beeld worden gebracht.</p> <p>b) Er wordt gewerkt met een PDC. De in het uitvoeringsprogramma opgenomen producten, kengetallen en projecten vormen een belangrijke basis voor de financiële berekening.</p> <p>c) Op Twents niveau wordt inzichtelijk gemaakt welke inzet de OD Twente in 2025 gaat uitvoeren, met voldoende capaciteit en middelen.</p>
<p>Monitoring</p>	
<p>De bestuursorganen bewaken resultaten en voortgang van:</p> <p>a) Het bereiken van de krachtens die leden gestelde doelen.</p> <p>b) De uitvoering van de uitvoeringsprogramma's.</p>	<p>Er wordt 4 en 8-maandelijks gerapporteerd over de voortgang. Bevoegde gezagen worden hierover op de hoogte gehouden via accountgesprekken. Per jaar wordt geprioriteerd inzichtelijk te maken welke bijdrage is geleverd aan gestelde doelen.</p>
<p>De bestuursorganen dragen zorg voor de registratie van gegevens die zijn verkregen in het kader van de uitvoering en handhaving.</p>	<p>Betreft de vastlegging in het zaaksysteem <u>PowerBrowser</u> en ondersteunende applicaties (<u>PowerBI</u>). Het archief VTH is per partner afgestemd.</p>
<p>Rapportage</p>	
<p>De bestuursorganen rapporteren periodiek over:</p> <p>a) Het bereiken van de krachtens die leden gestelde doelen.</p> <p>b) De uitvoering van de voorgenomen activiteiten in verhouding tot de prioriteitenstelling</p> <p>c) De uitvoering van de afspraken</p>	<p>a) Monitoring en jaarverslag.</p> <p>b) Jaarverslag en 4- en 8-maandenrapportages.</p> <p>c) Jaarverslag en 4- en 8-maandenrapportages.</p>
<p>De bestuursorganen evalueren jaarlijks of de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsprogramma's zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen.</p>	<p>Betreft het Jaarverslag VTHA, inclusief terugkoppeling VTH-beleidsdoelen en bijbehorende UVP.</p>
<p>B&W en GS delen de rapportage mee aan de gemeenteraad en provinciale staten.</p>	<p>Betreft de jaarlijkse aanbieding van het Jaarverslag VTHA.</p>
<p>Verplichte aansluiting Inspectieview Milieu</p>	<p>De verplichte aansluiting op Inspectieview Milieu is gerealiseerd via een export van data aan I-GO (Gelderse Omgevingsdiensten).</p>

Bijlage 1: Rapportage nulmeting KC 3.0

3. Uitkomsten van de nulmeting deskundigheidsgebieden

Uit de nulmeting en aansluitende analyse kan Omgevingsdienst Twente aantonen binnen een groot deel van de deskundigheidsgebieden te voldoen aan de eisen die gesteld worden binnen de KC 3.0. In de tabel hieronder wordt per deskundigheidsgebied aangegeven wat hoeveel medewerkers er voldoen aan de criteria binnen het gebied. Landelijk is vastgesteld dat er per deskundigheidsgebied **minimaal twee medewerkers volledig moeten voldoen**. Voor de deskundigheidsgebieden Ketentoezicht en BOA zijn de eisen zelfs hoger: daar worden respectievelijk 6 en 3 medewerkers gevraagd die voldoen. De deskundigheidsgebieden worden uitgevoerd binnen de overheid. Er zijn een aantal mogelijkheden om uit te besteden aan een marktpartij.

3.1 Tabel: uitkomsten nulmeting

Deskundigheidsgebied	Mag uitbesteding aan marktpartij?	Aantal mdw getoetst	Kennis en ervaring			Frequentie
			Aantal mdw 100%	Aantal mdw 75% - 99%	Aantal mdw <75%	
1. Casemanagen (Als voldaan wordt aan deskundigheidsgebieden 2. of 3. wordt ook voldaan aan Casemanagen)						
1a. Gericht op eenvoudige situaties	Nee	9	-	4	5	4
1b. Gericht op complexe situaties	Nee	20	10	5	5	11
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening						
2a. Gericht op eenvoudige situaties	Nee	-	Uitbesteed bij de gemeente. (Almelo) / Gem Enschede.			
2b. Gericht op complexe situaties	Nee	-				
3. Vergunningverlening milieu						
3a. Gericht op klasse I en II	Nee	25	1	10	14	10
3b. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Nee	15		8	7	1
3c. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Nee	10		4	6	1
3d. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Nee	8		6	2	1
3e. Gericht op klasse I, II en III afval	Nee	4		1	3	1
3f. Gericht op klasse I, II en III Seveso- inrichtingen	Nee	1	Geen taak voor de OO Twente			
4. Toezicht en handhaving bouwen en RO						
4a. Gericht op eenvoudige situaties	Nee		Uitbesteed bij Gemeente Almelo / Enschede			
4b. Gericht op complexe situaties	Nee					
5. Toezicht en handhaving milieu						
5a. Gericht op klasse I en II	Nee	14	1	7	6	11
5b. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Nee	11		6	5	3
5c. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Nee	1			1	-
5d. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Nee	7		2	4	1
5e. Gericht op klasse I, II en III afval	Nee	4		4		2
5f. Gericht op klasse I, II en III Seveso- inrichtingen	Nee	1	Geen taak voor de OO Twente			
6. Toezicht en handhaving bodem						
6a. Activiteiten 1-8	Nee	6		3	3	4
6b. Activiteit 9	Nee	6		2	4	3

7. Toezicht en handhaving natuur						
7a. Gebiedsbescherming	Nee	-	Geen taak voor de OD Twente			
7b. Soortenbescherming	Nee	-				
7c. Fauna en hout	Nee	-				
8. Behandelen juridische zaken						
8a. Vergunningverlening	Nee	1		1		1
8b. Handhaving	Nee	6		4	2	5
9. Ketentoezicht (minimaal 6 medewerkers die voldoen)						
	Nee	-	Belegd bij OD Rivierenland			
10. BOA (minimaal 7 medewerkers die voldoen)						
	Nee	3		1	2	3
11. Bouwfysica						
11a. Gericht op eenvoudige situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-	Geen taak voor de OD Twente			
11b. Gericht op complexe situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-				
12. Brandveiligheid						
12a. Activiteiten 1-5	Nee	1	Geen taak voor de OD Twente			
12b. Activiteit 6-8	Nee	1				
13. Constructieve veiligheid						
13a. Gericht op eenvoudige situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-	Geen taak voor de OD Twente			
13b. Gericht op complexe situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-				
14. Sloop & asbest		7		4	3	5
15. Afvalwater		1			1	-
16. Bodem, bouwstoffen, water						
16a. Activiteit 1	Nee	8	5	1	2	7
16b. Activiteiten 2-3	Ja, mits wordt voldaan aan 2. 4. 6. 11.	8	1	3	4	7
16c. Activiteit 4	Nee	8	1	4	3	7
17. Omgevingsveiligheid	Nee	3		2	1	2
18. Geluid & trillingen	Ja, uitgezonderd activiteit 7	8		2	6	4 (Metingen gedeeltelijk uitbesteed)
19. Luchtkwaliteit & geur	Ja, uitgezonderd activiteit 4	6		2	4	2
20. Natuuractiviteiten	Nee	1		1		
21. Cultuurhistorie						
21a. Activiteiten 1-5	Nee	-	Geen taak voor de OD Twente			
21b. Activiteiten 6-10	Nee	-				
21c. Activiteit 11-15	Nee	-				
22. Verduurzaming Energie						
22a. Activiteit 1	Nee	9		5	4	6
22b. Activiteiten 2-3	Nee	9		2	7	3
23. Advisering fysieke leefomgeving						
23a. Niveau 1	Ja, mits wordt voldaan aan 2. en 3.	7		5	2	3
23b. Niveau 2	Ja, mits wordt voldaan aan 2. en 3.	7	1	5	1	3
23c. Niveau 3	Ja, mits wordt voldaan aan 2. en 3.	7	1	4	2	3